

REAGANO POLITIKA

Primena prezidento Eisenhowerio

Vytautas Meškauskas

George Buch pasitraukus iš varžybų į respublikonų nominaciją, atrodo, kad Ronaldui Reaganui nebeliko konkurentų. Tai verčia pasvarstyti eventualaus naujo prezidento užsienio politiką. Reikia tikėtis, kad apie ją daugiau išgirsime, nors prezidentinių rinkimų rezultatus, kol kas atrodo, nulems daugiau vidaus, ypač ūkinės politikos apskaičiavimai, negu užsienio. Juo labiau, kad Carteris atsisakė savo ankstyvesnių svajonių apie geresnio sugyvenimo su sovietais galimybes. Jis jau nebesako kaip 1977 metais, kad 'mes esame atsipalaidavę nuo komunizmo baimės, kuri mus vertė glėbesčiuotis su kiekvienu diktatorium, bijančiu to paties'.

Kariškai Sovietų Sąjunga taip sustiprėjo, kad su ja neverta kariauti, kas nulemia bet kokio JAV prezidento politiką. Reaganas neužmiršo skandalingo Goldwaterio pralaimėjimo, kurį demokratų propaganda sugebėjo pristatyti kaip 'triggerhappy'. Iš Reagano laukiama, kad jis bandys save atvaizduoti kaip protinę žmogų, kuris kritikuos bet kokius neapgalvotus žvgybus, galinčius išprovokuoti karą su sovietais - aiškina į užsienio politikos patarėją Richard V. Allen, savo laiku buvęs Nixono Baltųjų Rūmų saugumo tarybos narys, iš jos palyginti anksti pasitraukęs. 'Atėjo laikas atstatyti mūsų gynimosi galimybes' - bylojo pats Reaganas neseniai Michigane - 'ne dėlto, kad mes esame karingi ar norėtume įsivelti į karą. Mūsų tikslas yra taika, pasaulinė taika'. O į vieno studento paklausimą, ar jis (Reaganas) 'paspaustų mygtuką', kad pradėti atominį karą, Reaganas atsakė:

'Aš pasakyčiau Sovietų Sąjungai, kad su ja sėdėsiu prie derybų stalo kiek tik reikės atominių ginklų sumažinimui iki to laipsnio, kad nė viena mūsų (valstybių) nesudarytų grėsmės kitai'.

Bet jeigu taip, kuo skirsis Reagano administracija nuo buvusių? Iš principo Reaganas yra įsitikinęs, kad JAV yra įsivėlusios į likiminę kovą su komunizmu. Tai jau nebuvo akcentuojama po Eisenhowerio. 'Mūsų valstybė yra vienintelė pasaulyje, kuri gali išlaikyti pasaulinę taiką - ir mes tai galime padaryti tik būdami taip stiprūs, kad niekas nedrįstų pakelti prieš mus rankos' - aiškino Reaganas savo kampanijoje už nominaciją.

Bet jei Reaganas daug kam primena Eisenhowerį, reikia atsiminti, kad to laikais JAV kariškai dar buvo už sovietus daug pranašesnės. Dabar

JAV turėtų smarkiai pasispausti, kad atgautų Eisenhowerio laikais turėtas pozicijas. Iki to laiko prezidentūron atėjęs Reaganas turės suktis kaip Kissingeris, nors tas neturi jokių šansų tapti jo patarėju.

Lyginant Reaganą su Eisenhoweriu, kartu negalima užmiršti ir kito fakto. Siandien Europa, o kartu ir vadinamas Trečiasis Pasaulis, pasiekė tais laikais neturėtos jėgos ir prestižo. Europa, bendrai paėmus, bijo karo ir jo labai nenori. Karingas prezidentas Baltuosiuose Rūmuose ją daugiau gąsdina, negu visi sovietų maršalai kartu suėmus. Kariauti vienos JAV gali tik atominiais ginklais, kurių pavartoti nenori. O jei taip - kokia 'nauja' politika iš viso galima?

Zinoma, galima būtų atsakyti, kad sena Eisenhowerio 'sulaikymo' politika nebūtų buvusi tokia bloga, jei vėliau nebūtų padaryta tiek daug klaidų, pvz. - neišvėlta į Vietnamo karą be pasiryžimo jį laimėti; neištrauktas kilimas iš po šacho kojų, nežinant kas po jo bus; nusiginkluojant patams, to nedarant sovietams ir t.t., ir t.t. Daugelis tų klaidų tačiau buvo padaryta ne iš šalto apskaičiavimo, bet nusielenkiant ar sekant krašte vyraujančias nuotaikas. Tai prisiminus sunku tikėtis, kad nuo to atsipalaiduotų ir būsimoji administracija, nežiūrint ko-

Tautos Fondo suvažiavimo prezidiumas: kalba Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis, sėdi iš kairės: A. Vakselis, I. Banaitienė, dr. P. Vileišis, A. Feravičius, J. Giedraitis, J. Valaitis, pirm., J. Vaičieliūnas, J. Audėnas ir B. Lukoševičienė. L. Tamošaičio nuotr.

Tautos Fondo suvažiavimas

Š. m. gegužės 24 d., Kultūros židinyje, Brooklyn, N. Y. įvyko 6-sis Tautos Fondo Tarybos metinis suvažiavimas, kurį atidarė Tarybos pirm. Jurgis Valaitis pakviesdamas kun. L. Andriekų sukalbėti invokaciją ir visiems sugiedojus Lietuvos himną, pakvietė Lietuvos

kia ji būtų. Vienintelė viltis gali būti tik tokia, kad Reaganas jau tikrai per senas, kad galėtų dar svajoti apie antrą terminą, todėl žiūrės krašto, o ne perrinkimo interesų. Bet kas gali žinoti? Kol kas įsiai griežtai atsako apie tai kalbėti.

EMILIJA ČEKIENĖ

generalinį konsulą A. Simutį tarti sveikinimo žodį. Jis pabrėžė, kad malonu pasveikinti čia gausiai susirinkusius Tautos Fondo narius bei atstovus, t. y. čia susirinkusią tų asmenų grupę, nuo kurios priklauso, kiek VLIKas turės galimybių atlikti Lietuvos naudai savo užsibrėžtų uždavinių. Bet, man daug maloniau būtų, sakė generalinis konsulas, jei visi veiksniai savo darbus ir jėgas derintų. Gera žinoma, kad mus visus žemina Lietuvos okupantas, tai jokių būdu nedera iš mūsų bet kuriam įsijungti į jų tarpą.

Raštu sveikino Lietuvos atstovas Washingtonė dr. S. Bačkis, Australijos TF atstovybė ir TF pirmininkas J. Giedraitis perskaitė Amerikos Lietuvių Tarybos sveikinimą su 4,000 dol. čekiu. Prie sveikinimų prisijungė ir LB New Yorko Apygardos pirm. A. Vakselis.

Jau pats Tautos Fondo vardas kreipia dėmesį, kad šiame suvažiavime svarbiausi klausimai suksis apie pinigus. Taigi Tautos Fondo pirm. J. Giedraičio ir išd. V. Kulpos pranešimus atstovai ir svečiai nuotaikingai sutiko išgirdę, jog Tautos Fonde yra 105 tūkstančiai dol., o Lietuvos laisvės ižde, kurio lėšos skiriamos ateities laisvai Lietuvai, šiuo metu yra jau 17,000 dol. J. Giedraitis išreiškė padėką visiems fondo darbuotojams ir man ta proga tenka garbė paminėti, kad šių darbuotojų daugumą sudaro moterys, nes įvairiose fondo centrinėse pareigose pav., Tautos Fondo valdyboje septynios moterys ir du vy-

rai: pirm. J. Giedraitis ir išd. V. Kulpa.

Pirm. taip pat atkreipė dėmesį, jog pasigendama kai kurių grupių aktyvesnės paramos veikloje ir ypač informacijų kai kurioje spaudoje išeinant net iš spaudos laisvei skirtų ribų laisvame krašte, užmirštant, kad mūsų visų didžiausia pareiga kovoti prieš bendrą priešiškumą.

Kanados Krašto Atstovybės pranešimą padarė J. Vaičieliūnas, pažymėdamas, kad aukos renkamos iš 20 vietovių ir pirmoj vietoj skiriama Tautos Fondui. Lietuvių sugyvenimas iki šiol buvo geras, bet dabar prasideda skaldymas. Ar tas sugyvenimas bus atstatytas parodys ateitis, sakė jis.

Atskirą ir ilgesnį jautrų pranešimą padarė Toronto Atstovybės pirm. R. Feravičius nurodydamas aukų rinkimo metodus ir pasiūlymus ateičiai dėti pastangų, kad aukotojų sąrašuose būtų ir jaunimo jau čia gerai įsikūrusio pavardžių.

VLIKo valdybos vardu kalbėjo Liūtas Grinius nušviesdamas VLIKo atliekamus uždavinius ir ateities planus, apie pirm. dr. K. Bobelio užmegstus ryšius su Pietų Amerikos lietuviais. Supažindino su ELTA lietuvių, anglų, italų, ispanų ir prancūzų kalbomis. Be to, jis pabrėžė, kad skaitant kai kurią spaudą VLIKui kritikos būna labai daug, bet ten yra daug netiesos. VLIKas priėjo išvados nesvaidyti akmenim vieni kitų, bet ir su kitais dirbti bendrai. Tuo keliu ir einama. Jis priminė, kad JAV vyriausybė sujungė lietuvių, latvių ir estų fondus ir nutarė Diplomati-

(Nukelta į 3 psl.)

ALT S-gos Clevelando skyriui 30 metų

Buvęs ALT S-gos pirm. inž. Jonas Jurkūnas skaitęs paskaitą ALT S-gos Clevelando 30 metų sukaktuviniame susirinkime š. m. gegužės 31 d. Jo paskaita bus atspausdinta kitame Dirvos numery. Dešinėje skyriaus pirm. K. Karalis pravedęs minėjimą. J. Garlos nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Castro apšaudo JAV-bes pabėgėliais. — Pietų Korėja eina Irano keliu? — Prancūzijos bandymas atstatyti detentę. — Vokiečių nuotaikos už taiką.

Rašant šias eilutes, iš Kubos mažais laiveliais į Floridą jau buvo atvykę per 83,000 visokio amžiaus žmonių. Vadinti juos pabėgėliais nebūtų tikslu, nes Castro vyriausybė jiems leido išvykti, bet tokiu būdu, kuris mažiausiai gali būti JAV vyriausybės kontroliuojamas. Gali sakyti, kad atsidūrėme naujo karo būdo akivaizdoje. Leisdamas kai kam išvykti, Castro siekia atsikratyti nepatikimų jam elementų - tais, kurie jau turi gimines JAV-bėse, sukelti pasiliekiančių nuotaikas prieš JAV ir padaryti kaip galima daugiau nemalonių bei sunkumų Carterio administracijai. Toji, kaip paprastai, Castro pradėtam 'žaidimui' nebuvo pasiruošusi.

Kai Castro balandžio mėn. paskelbė leisiant kas nori išvažiuoti, administracija pagrasino didelėmis bausmėmis tiems kurie bandys juos atvežti į JAV. Carteris laikėsi savo pažado įsileisti tik 3,500 kubiečių, kurie subėgo į Peru ambasados sodelį Havanoje. Tik gegužės 5 d. Carteris pareiškė su tikslu 'atvira širdimi ir rankomis' visus tuos, kurie siekia laisvės nuo komunistų dominacijos. Prasidėjus masiniam antplūdžiui, Carteris savo 'atviro širdies' politiką pakeitė, sakydamas, kad priims tik tuos, kurie turi giminių čia ir tik po to, kai jie pereis tam tikrą procedūrą Šveicarijos ambasadoje Havanoje, kur JAV turi 17 valdininkų vadinamąjį 'JAV interesų sekcijoje'. Carterio nenoras priimti kubiečius 'atviromis rankomis' yra suprantamas. 59% amerikiečių yra pažiūros, kad kubiečių masiniam nerekia įsileisti.

Kraštas pergyvena ūkinį atoslūgį ir naujos darbo jėgos nėra reikalingos. Tos pačios pažiūros yra ir Atstovų Rūmų imigracijos pakomisės pirmininkė, atstovė Elizabeth Holtman. Ji, kaip vėliau ir Carteris, reikalauja laikytis neseniai priimto įstatymo (Refugee Act of 1980), kuris naujai apibrėžė pabėgėlio sąvoką.

Pagal anksčiau veikusių įstatymus, kiekvienas bėgas nuo komunizmo buvo kvalifikuotas gauti šiame krašte prieglobstį. Pagal naują įstatymą įsileidžiami tik tie, kurie patyrė ar buvo grąšiniami persekiojimu dėl politinių, religinių ar rasinių priežasčių. Ir ne tik komunistiniuose kraštuose, bet ir dešiniųjų diktatorių valdomuose. Tas pats įstatymas atšaukė generalinio prokuroro teisę suteikti 'parole', t.y. padaryti išimtį ir tiems, kurių įstatymas nenumatė.

Kartu paplito gandai, kad atvykusių tarpe yra daug nusi-kaltėlių, paleistų iš kalėjimų bei sergančių užkrečiamomis ligomis. Pastarasis skaičius atitinka JAV gyventojų bendram vidurkiui, o tariamų 'kriminalų' susekta 492, bet tame skaičiuje didelis nuosimtis yra tokių, kurie kalėjimuose sėdė-

jo už tai, kas laisvam pasauli-je nelaikoma nusikaltimu, pvz. pirkimą ar pardavinėjimą juodoje rinkoje, ar nesilaikymą Castro nustatytų kitų taisyklių.

Bet ką daryti su tokiais, kurie neatitinka įstatymo reikalavimų? Gražinti juos Castro? Ar tai atitiks žmonių teisių ir elementaraus žmoniškumo principams? Antra vertus skaičiuojama, kad dabar JAV dirba apie 4 milijonai nelegalių imigrantų. Jei tą skaičių bent pusiau sumažinti, bedarbių nuosimtis iš 7% kirstų iki 3.7%. Bet kaip juos išvarysi ir kaip jų vieton neįsileisi kitų, jei 2,000 mylių sieną su Meksika saugo tik ... 350 sargybinių? Pagaliau, kas sukūrė galimą Ameriką, jeigu ne emigrantai?

...

Amerikoje daug kas būkštauja, kad Pietų Korėja pasuko Irano keliu. Ten po prezidento Parko nužudymo prasidėjo kova dėl valdžios. Karinė vyriausybė norėtų griežtos tvarkos ir lėto režimo sudemokratinimo. Tuo tarpu opozicija ir ypač studentai reikalauja laisvės tuojau pat. Washingtono administracija iš principo, žinoma, yra už krašto sudemokratinimą, bet įkalbinėjimas šacho režimo būti švelniasiam, kaip atsimename, davė liūdną rezultatą. Tai daugiausiai yra bijomasi, tai galimas Siaurės Korėjos įsikišimas į Pietų vidaus kiverčius. JAV paskutinėmis dienomis sustiprino ten savo karo laivyną. Siaurės Korėja turi 700,000 vyrų armiją, Pietų - 600,000 plus 39,000 amerikiečių karių. Ūkiškai Pietų Korėja pasie-

kė pavydėtino gerbūvio. Ne tik miestuose - sostinėje Seoul turi 8 mil. gyventojų, kurioje ne matysi daug vargo - bet ir provincijoje. Per paskutinį dešimtmetį vidutinės kaimiečių šeimos metinis pajamų vidurkis nuo \$800 pašoko iki \$3,000. Visi vaikai eina į mokyklas, 80% į aukštesnę, o universitetuose yra per 278.000 studentų. Kiekviena šeima turi televiziją. Laukų darbininkai per dieną uždirba \$8-10, plus valgi, cigaretės, degtinės - t.y. daugiau negu eilinis darbininkas mieste. Nepaisant to, žemės ūkyje trūksta darbo jėgų. Kaimuose viešpatauja Konfucijaus prieš 2,500 metų įvesta santvarka su didele pagarba vyresniesiems ir harmonija tarp valdančiųjų ir valdomųjų. Už tat kaimų gyventojai negali suprasti miestų, ir ypač studentijos, bruzdėjimo. Ko jie nori - yra mažiau permainingu socialiniame gyvenime, bet daugiau gerbūvio visiems. P. Korėja jau dabar laiko pasaulinį ryžių derliaus rekordą.

...

Kaip Europoje yra nepopuliarus šiaurės pabėgėlių detentė, parodo faktas, kad Prancūzijos prezidentas Giscard nuskubėjo į Varšuvą pasikalbėti su Brežnevu. Ten jis nedaug ką pešė, nes Brežnevas laikėsi seno principo: 'kas mūsų, tai jau mūsų' - šį kartą jis turėjo galvoje Afganistaną - 'o kas jūsų, apie tai galime kalbėtis'. Kad Giscardo bandymas jam nepakenkė politiškai, parodo paskutinis socialdemokratų laimėjimas Rheinlande-Westfalijos rinkimuose. Ten, renkant vietinį seimelį, socialdemokra-

■ Iš kitos pusės

DRAUGAS paskelbė dr. Broniaus Nemicko mintis apie Madrido konferenciją, pareikštas Neo-Lithuanijos Korp! suruoštam simpoziume New Yorke. Aplamai imant, tos mintys labai blaivios ir iš esmės teisingos. Taip, pvz., teigiama:

"... Madrido konferencija, nežiūrint to, kad nėra vilties Pabaltijo valstybių bylai patekti dienotvarkėn ir tapti formalių svarstymų dalyku, yra tinkama proga Lietuvos reikalui priminti... Gerai pasiruošus ir tinkamai susiorganizavus, būtų galima tikėtis daug didesnio viešosios opinijos atveikio, naudingo Lietuvos bylai."

Daktaras tačiau būkštauja, kad vietoje to bus pasitenkinta tik memorandumo pasiuntimu ir BEVEIK TURISTINE APSISKARDENIMO KELIONE Į MADRIDĄ.

Taip pranašauja ne koks nors pašalietinis, skeptiškai žiūrįs į mūsų veiklą, bet senas veikėjas, kurio pavardė yra neišskiriamai susijusi su visais mūsų veiksniais. Tai reikštų, kad jis turėtų žinoti ką kalba. Iš kitos pusės žiūrint tačiau nuostabu, kad autorius užmiršo, jog visų mūsų veiksmų darbo pagrindinė žymė ir buvo APSISKARDENIMAS. B. Nemickas sielojasi, kad niekas Europoje neklabina Helsinkio signatarų durų, painformuoti apie mus. Bet ar galima įsivaizduoti kokį Europos užsienio reikalų ministrą, o juo labiau mažesnį pareigūną, kuris priėmęs nešančią vieną memorandumą gausią delegaciją, dar su ja nusifotografuotų? Kitur informuoti galima daugiau subtyliu būdu, kuris tačiau mažai tinka apsiskardenimui. Vienintelis kraštas, išskyrus gal Vatikaną, kuriame galima APSISKARDENTI, jei ne kitiems, tai bent sau, yra tik čia. Tai tokia viliojanti proga, kad ja pasinaudoti negali atsisakyti nė vienas esamas ar būsimas veiksnys. Pagaliau, kas čia blogo? Proga APSISKARDENTI yra iš viso bene geriausias akstinas bet kokioje veikloje dalyvauti.

vm

tai laimėjo kaip 'taikos partija', o krikščionys demokratams - kurių kandidatas į būsimus kanclerius, bavaras J. Strauss yra vaizduojamas 'karingu' - prarado beveik 10% savo normaliai surenkamų balsų. Panašiai, kaip neseniai Saaro krašte. S. Rheinlandas-Westfalija yra gyventojais (17 milijonų) skaitlingiausia V. Vokietijos provincija. Jos 12 milijonų rinkikų sudaro trečdalis visos V. Vokietijos rinkikų. Jei kancleris Schmidtas, kaip jau pastebėjome, nūdienę situaciją lygina su 1914 metais, Straussas ją lygina su 1938 metais, kada Chamberlainas pasirašė Muencheno susitarimą. Pagal

ji, detendė sovietams yra tik tęsimas šaltojo karo kitomis priemonėmis, tačiau vokiečių daugumai maloniau atrodė kanclerio Schmidto, besikalbančio su Brežnevu, vaizdas. Beje, per R.-Westfalijos rinkimus socialdemokratų partneriai koalicinėje vyriausybėje - liberalai - nebegalėjo surinkti 5% balsų ir todėl iš viso nebus seimelyje atstovaujami. Jei tas pats atsitiktų federaliniuose seimo rinkimuose ir soc. dem., kaip dabar atrodo, gaus absoliučią daugumą, joje ypač stiprės taikingo kairiojo sparno įtaka, kurią iki šiol atsverdavo liberalai. Kalbama, kad tuo esąs susirūpinęs ir pats Schmidtas.

MACHINIST, bridgeport, milling and lathe. Small shop. DeJohn Machine Co., 101 Hudson St., Garfield, N. J. 07026. 201-773-7667. (21-24)

NIGHT SHIFT — Grinder, blanchard or G & L. Miller borer. Experienced preferred or machine operator inclined. Excellent pay & benefits. National Corp. Phone 201-687-3322 Mr. Wunder or Mr. Gregg. (21-25)

TOOL & DIE MAKER

Permanent position with established hardware mfr. Experience in making dies for small metal stampings from samples or drawings. Full or part time work. Full benefits. Phone 301-483-3402 (21-23)

MOVING TO COLORADO?

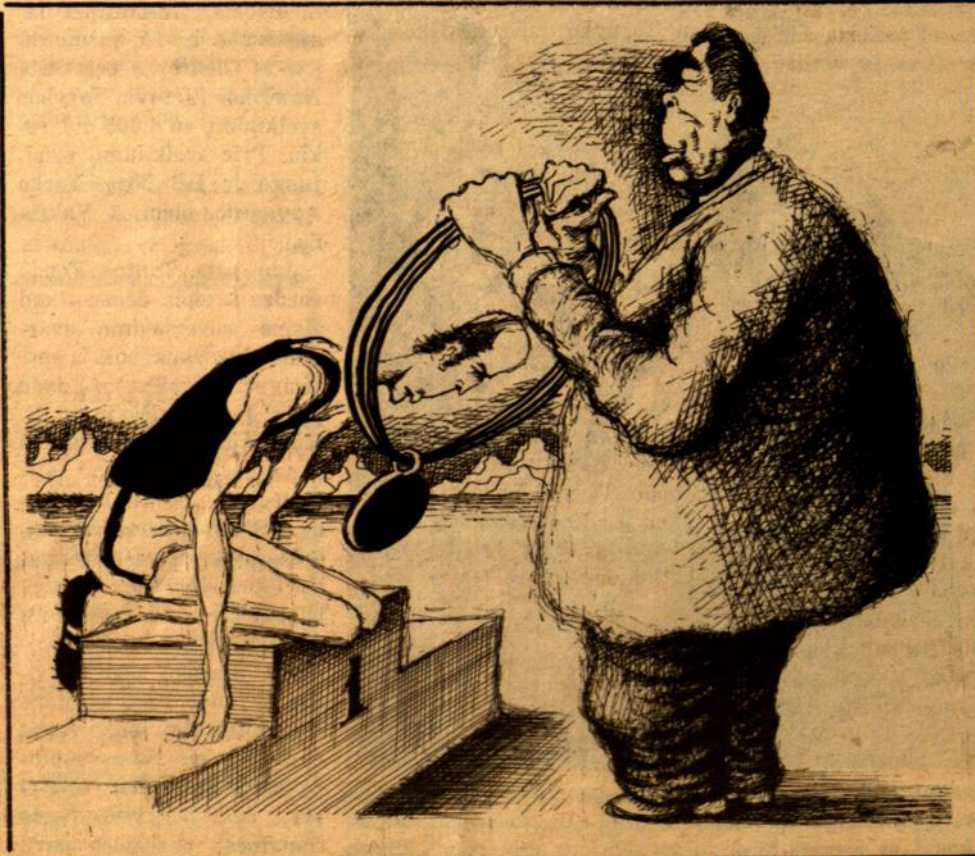
We have need for service technicians with pride, knowledge, a positive attitude and a willingness to work. If you have over 3 years of experience in two of the following we want to talk to you.

REFRIGERATION Electronics
AIR COND. PNEUMATICS
HEATING BOILERS

VENTILATION

We offer the highest open shop wages, paid medical, uniforms, paid vacations, truck, paid sick days & good management.

Join The Young Growing Company - Pride Built
HVAC SERVICE, INC.
4045 Elati St, Denver, Col
303-455-5226

Taip prancūzų žurnalas L'Express vaizduoja Giscardo ir Brežnevo susitikimą Varšuvoje...

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

P. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

KANKLIŲ MUZIKOS STUDIJAI

15 METŲ

Paruošti tinkamo meninio lygio kanklininkės solistes, kurios galėtų atlikti sudėtingus muzikos kūrinius ir galėtų vadovauti kanklių orkestrams, Ona Mikulskienė įsteigė privačią Kanklių Muzikos Studiją, kurioje išinama Vilniaus Konservatorijoje nustatytas praktiško kankliavimo bei privalomųjų muzikos teorinių mokslų kursas. Tad Studiją baigusieji-baigusios netik koncertuose atlieka kanklių muzikos kūrinius, bet gali vadovauti ir kanklių orkestrams.

Per penkiolika metų studiją baigė ir gavo diplomus 20 kanklininkų-kanklininkių. Iš jų - tėvas J. Kidyskas įsteigė kanklių orkestrą ir atliko nemažą koncertų Brazilijoje, Ligija Rociūnaitė ir Daina Cepulytė po metus mokė kanklių muzikos ir vadovavo orkestrui šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje Clevelande. Toje pačioje mokykloje, jau antrus metus dėsto kankliavimą ir padeda O. Mikulskienei vadovauti kanklių orkestrui Virgijai Juodišytė. Aldona Lingertaitienė įsteigė ir vadovauja kanklių orkestrui Bostone ir sekmingai koncertuoja.

Solistės kanklininkės, puikiai atliekančios tautiniais motyvais sukurtus muzikos kūrinius, teikia estetinio pasigrožėjimo ne vien lietuviams, bet ir visų tautų žmonėms. Danutė Bankaitytė - Jaunimo Kongrese Argentinoje, Brazilijoje ir Urugvajuje - salėse, stovyklose ir bažnyčiose. Daina Urbaitytė - skautų saskrydyje - Australijoje, Mirga Bankaitytė - JAV Tarybos seime, Washington, Nepriklausomybės Akto signatarų minėjime - New Yorke, Elena Muliolytė - Stasio Butkaus šaulių Kuopos sukakties šventėje - Detroite ir latvių bendruomenei - Clevelande. Įvairiuose koncertuose atliko solo muzikos kūrinius Rita Kazlauskaitė ir Virgijai Juodišytė. Ir visos, net ir Lituanistinės mokyklos mokinės-kanklininkės, nuolat dalyvauja mokyklų programose pagal savo išgales atlikdamos solo ar grupėmis lietuviškus muzikos kūrinius.

Si muzikos studija yra didelė palaima Ciurlionio Ansambliui, nes studentės, stodamos į tą studiją, svajoja patekti į Ciurlionio Ansambli. Tad šiuo metu ansamblio kanklių orkestre kankliuoja 10 studiją baigusių, virtuosiškai kankliuojančių kanklininkų-kų, kurie įveikia komplikuočiau-

sias muzikos partijas ir laisvai škaito gaidas. Ir taip, jau 5-6 metai kai ansamblis didžiuojasi savo kanklių orkestru, kuris sugeba atlikti didelio masto kūrinius: Mišias, poetas ar balades.

Šiuo metu studijoje mokosi 10 kanklininkų nuo 6 iki 14 metų, kurių dvi jau dalyvauja Ciurlionio Ansamblyje. Kankliavimo meno pasitobulinti arba pramokti atvyksta iš įvairių, net tolimų miestų: Daina Sukytė - iš New Yorko, Marlena Aglinskaitė - iš Pittsburgho, trys sesytės Sarkaitės iš Omahos, Aldona Lingertaitienė - iš Bostono ir t.t. Iš viso kanklių studijoje pasitobulino 54 kanklininkės ir jos reiškiasi šeimos bei draugų rateliuose. Tad ši studija plačiai paskleidė mūsų tautinės muzikos grožį plačiame pasaulyje, kuris svetimųjų muzikologų, kompozitorių bei muzikos kritikų yra ypatingai aukštai vertinamas, kaip iškilus liaudies meno kultūringas pristatymas scenoje ir kanklių skambesiu, kaip nepalyginamu su jokia kitu muzikos instrumentu savo žavia tonų spalva.

Reikia studijai ir jos vadovei linkėti šiame kilniame tautinio meno skleidimo darbe ne pavargti ir nesustoti. Zavi tautinė muzika galingesnė už pasakomas kalbas bei raštus, nes ji maloniai pasiekia žmogaus širdį ir lieka nepamirštama. Tegu kanklių muzika padeda surasti Lietuvos laisvės kovai draugų-talkininkų - tada ji bus atlikusi savo misiją.

(am)

• Antanas Adomėnas priimtas į Chicagos universiteto studijų programą daktarato laipsniui siekti. Jo sritis yra intelektualinė Europos istorijos studija. Tai nauja Universiteto programoje šaka, kurios apimtyje yra ir giningos kultūrinės sritys ankstyvoje istorijos raidoje ir moderni Europa, įskaitant ir Rusiją.

Antanas Adomėnas yra baigęs žurnalistiką A. S. laipsniu Becker Kolegijoje, Worcester, Mas., B. A. laipsniu Universitetą Hartforde, kuriame įgijo M. A. — magistro laipsnį iš pedagogikos.

Dabartiniu metu Antanas Adomėnas yra istorijos mokytojas Evanston High School, Evanston, Ill.

Tautos Fondo suvažiavimo New Yorke atstovai. Iš kairės sėdi: dr. P. Vileišis, A. Fera- vičius, E. Čekienė, Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis, A. Čampė, L. Grinius, J. Audėnas, dr. K. Valiūnas, B. Spūdienė, I. Banaitienė, J. Valaitis ir J. Vaičieliūnas. Stovi: V. Banelis, P. Minkūnas, dr. Geldnerienė, dr. K. Jurgėla, V. Četėtienė, J. Pažemėnas, Pumputis, J. Katinienė, Bortkevičius, J. Vytyvienė, B. Lukoševičienė, J. Giedraitis, P. Ažuolas, V. Kulpa, M. Sama- tienė ir A. Vakselis.

Fondo suvažiavimas...

(Atkelta iš 1 psl.)
nei Tarnybai teikti išlaiky- mą.

IV. Banelio priekaištą dėl VLIKo kviečiamos New Yorke politinės konferen- cijos birželio 21 d. ir birželio 8-9 d. LB-nės ruošiamos to- kios pat konferencijos Wa- shingtone, L. Grinius atsa- kė, kad VLIKas apie tai pa- skelbė spaudoje gana anksti ir tik daug vėliau LB-nė. Malonu buvo išgirsti, kad Kanados LB ir TF gražiai bendradarbiauja ir liūdna, kad čia tą visą triukšmą da- ro ne dauguma, o tik 11 as- menų ir du redaktoriai to- talistinės propagandos me- todų. Jie pasirašo ir pavar- des. Tai gero nežada, nes kai du pešasi, tai kiti ga- voja, kad jam ten ne vieta ir pasitraukia, kalbėjo L. Grinius. VLIKo valdybos atstovu dalyvavo ir vice- pirm. politiniams reikalams dr. K. Jurgėla.

J. Pažemėnas priekaišta- vo, kad šioji valdyba daro tokių dalykų, ko nedaryda- vo anksčiau. Santalka buvo tremties junginys, o dabar VLIKas eina su Diplomati- ne Tarnyba, buvo neaiškus pareiškimas dėl olimpiados Maskvoje ir k.

Jam atsakė dr. K. Valiū- nas užakcentuodamas, kad VLIKas dar vistiek sugeba apjungti ir lėšų sutelkti. VLIKas, kaip institucija turi išlikti, kol Lietuva bus laisva. Užmirškite smulkme- nas, kur kada koks raštas ne pagal jūsų nuomonę su- rašytas. Vieno ir to paties tikslo siekiant Baltų klau- simas turi eit kartu, sakė jis.

Po diskusijų į Tautos Fondo Tarybą išrinkti: J. Valaitis, I. Banaitienė, A. Feravičius, J. Giedraitis, M. Noreikienė, J. Audėnas, A. Vakselis, dr. P. Vileišis, J. Pažemėnas, V. Banelis, Pa- tamsis iš Kanados.

Į kontrolės komisiją: A. Sperauskas, L. Tamošaitis ir A. Čampė. Naujos Tary- bos vardu žodį tarė A. Vak- selis pabrėždamas, kad tau- tos Fondo veikla bus tiek gera ir naudinga, kiek toks bus VLIKas. O kad LB ir VLIKas bei Tautos Fondas

gali vieningai sutartinai dirbti prieš vieną ir tą patį Lietuvos priešą rodo New Yorke LB apygarda, kurio- je yra asmenų nuoširdžiai dirbančių ir vienoj ir kitoj iš tų organizacijų.

Suvažiavimui pirminin- kavo Tarybos pirm. J. Va- laitis, sekretoriavo B. Lu- koševičienė ir praeito suva- žiavimo protokolą skaitė I. Banaitienė, kur truko visą valandą laiko. Suvažiavi- me buvo atstovaujamos 15 VLIKą sudarančių grupių.

Šis bei tas

SKIRPSTAS

Maloniai nustebina šių metų Švietimo Gairės, balandžio nr. 23. Nors dažnas redaktorių keitimas paprastai neina į sveikatą, bet šiuo atveju regis išėjo į gerą. Jau nuo akademinių straips- nių sosto leidžiamasi daugiau į konkrečių darbų vagas, rašiniai trumpesni, turinys įvairesnis, mažiau teorijų, daugiau prakti- kos. Artėjama prie savo paskirties, būtent: žurnalas mokyklai ir šeimai. Rašiniai neperilgi, atremti į dabartinės mūsų mokyk- los išviejų nelengvą tikrovę. Nagrinėjami patys gyvieji tauti- nio ugdymo reikalai. Pora straipsnių pateikta pokalbio forma — patrauklu ir lengva suprasti. Yra brėžinių — schemų sakinių sandarai aiškinti, yra apie priešmokyklinį mokymą — žaidimus ir kitų naudingų dalykų. Kad Švietimo Gairės dar vis tobulėtų ir tiražas kiltų, trūksta ypač šeimų — tėvų susidomėjimo, o tai įvykdoma būtų tik sukuriant visų pirma stiprius ir veiklius tėvų komitetus prie lit. mokyklų. Jei amerikiečių tėvų organi- zacijos net labai uoliai darbščios ir įtakingos, tai mums juk dešimtkart jautriau savo atžalyno tautinis ugdymas. Deja, mūsų tėvai šioj srity nerodo pakankamo veiklumo — gerokai apsi- leidžiame, o vėliau pajudėti iš inercijos.

• Kaip ir kitas vasaras, šįmet nėvienas mūsų lankysis pa- vergtojų tėvynė. Norim ar nenorim, bet pavergėjas į mus, pabė- gusius nuo komunizmo rojaus, žiūri labai politiškai: atkakliai ir bė perstojo stengiasi savon pusėn patraukti, o jei tai neįmano- ma, veržiasi mus ir mūsų darbus bei pastangas laisvei atgau- ti — sužlugdyti. Taip mūsų kelionės į tenai, įvykdomos tik per Maskvos globą, yra ne vien mielas saviškių ar savo krašto ap- lankymas. Todėl būtinas įžvalgus padėties suvokimas ir net dvejopas atsargumas: ten lankydamiesi patenkam į priešų nagų grėsmę, o antrapus — savo elgesiu ar žodžiais kartais pažeidžiam, gal ir nenorėdami, tenykščių tautiečių žūtbūtinę kovą už laisvę. Tad jei kas itin baugštus ir nepajėgus atsispirti okupanto gun- dymams, verčiau telieka namie. Betgi kas yra pajėgus ir grės- mės sąlygose išlikti teisingu ir į tautos nelaimės neužsimer- kiančiu žmogum, tokie teneša laisvos dvasios spindulėlį bro- liam sesėm, žiauriai priespauda kamuojamiam.

• Lig šiol tarp daugelio mūsų turistų nedaug teatsirado drą- sių ir nenusilenkiančių Maskvos politikai — juos pirštais su- skaiciuotum. Pats pirmas buvo senųjų išeivių lietuvis Dan Kuraitis. 1977 m. trečios kartos lietuvis amerikietis Andy Ak- stinas Vilniuje prabilo studentams apie laisvę, jo sportiški marš- kiniai geltona-žalia-raudona spalvų turėjo užrašą: Lietuvos lais- vė! Dar jis dalino lapelius: Atmink Kalantą! Studentams padarė didelį įspūdį. Žinoma, kremlinė policija jį tuoj išskraidino at- gal į Ameriką. Bet jis pareigą atliko...

Iš tų garsių politiškai lituanistinių kursų, kuriuos daugelis užsienio jaunimo yra lankę, vos vienas pasirodė atsparus bol- ševikų "kryptingam mokslui" ir — jau kursų pradžioje buvo išvarytas atgal į savo Australiją. Kitas, jau grįžęs į Chicagą, viešai paneigė apie save bolševikų Gimt. Krašte paskelbtus žo- džius, girdi — tai melas! Taip tad norint išlikti teisingu ir ne- pataikaujančiu, melui nesilenkiančiu žmogum, reikalingi tvirti principai ir drąsa.

• Vienas amerikietis vykstantiems į Olimpiadą siūlo užsi- dėti juodą gedulo juostą ant rankovės — žmogaus ir tautų tei- sių laužymo protestui, ypač dėl dabartinių žudynių Afganistane. Ar mūsų turistai į ten išdrįstų reikšti bent tylų protestą kokių nors ženklų — dėl lietuvių kankinamų kalėjimuose, psichiatri- nėse ligoninėse ir Sibire?

Pirčiupio tragedija *Algirdas Budreckis*

(2)

Pirčiupyje žuvo 21 vyras, 29 moterys ir 69 vaikai, viso 119 žmonių. Visą savaitę vokiečiai neleido niekam įeiti į kaimą.

Tik birželio 11 d. vokiečiai davė Valkininkų klebonui kun. Bertašauskui leidimą tyliai palaidoti tragedijos aukas. Pirmadienį, birželio 12 dieną, atvykusieji laidoti rado baisų vaizdą. Gretimo Dargužių kaimo gyventojai, padarė du didelius karstus — dėžes, nešiojo juos po plyną Pirčiupio žemę, ir rinko sugrūzdėjusių aukų palaikus. Pasirodė, kad žmonės buvo deginami devyniose trobesiuose. Ten, kur buvo sudeginta 15 vyrų, kaimynai iškasė dvi plačias duobes. Į vieną jų sudėjo apie 60 moterų palaikų, į antrą apie tiek pat vyrų ir vaikų. Laidojimo metu nebuvo giedama, nebuvo ir prakalbų. Tik klebonas tyliai perskaitė maldas, pašlakstė duobę švęstu vandeniu, užbėrė po tris saujas žemių. Kiek vėliau toje vietoje pirčiupiečiai pastatė du aukštus medinius kryžius. Vėliau čia išdygo daugiau kryžių.

Kodėl ši tragedija įvyko? Tuometinis lietuvių pagrindinio laikraštis *„Laisvė“* (Nr. 11/1943) šiaip aiškino įvykį:

Birželio 3 d. vokiečiai įvykdė dar iki šiol negirdėtą Lietuvoje žiaurumą. Tą dieną Valkininkų valsčiuje jie sudegino lietuvišką Pirčiupio kaimą drauge su 120 žmonių: vyrų, moterų ir vaikų. Atvykę SS banditų daliniai, tie daliniai, į kuriuos nori ir lietuvių prievarta įtraukti ir paversti į save panašius banditus, išrikiavo aikštėje visą kaimą. Atskyrė vyrus ir nuo 2 mt. berniukus į vieną vietą ir moteris su kūdikiais į kitą vietą, varė po 15-20 žmonių į namus, kuriuos užrakino ir padegdavo padegamomis kulkomis. Gyvieji turėjo žiūrėti šio baisaus reginio, kol sulaukdavo savo mirties eilės. Motinoms metant iš padegtu namų savo kūdikius, vokiški banditai juos mesdavo atgal į ugnį. Veik visą dieną rudieji barbarai vykdė šią baisią egzekuciją, kol visus gyventojus išžudė. Gyventojai nesislėpė ir nebėgo, nes nieko pikto nebuvo padarę. Šį baisų, daugiau keršto šaukiant nusikaltimą vokiečiai padarė todėl, kad netoli to kaimo lenkų partizanų (kuriuos, kaip žinome, komunistai remia) važiuojant buvo nukauti 5 vokiečiai.

Kitaip sakant, atsakymas — vokiečiai keršijo nekalbantiems kaimo gyventojams už komunistų partizanų plente nušautus esesininkus. Nesuradę kaltininkų, savo beribį kerštą nukreipė į niekeno nekalbą lietuvišką kaimą, kurio gyventojai nekenė komunistų ir net dar nežinojo apie partizanų pinkles.

Kodėl įvyko ši tragedija? Galima paaiškinti, kad tai

buvo bolševikų partizanų taktikos vadovėlių siūloma *„nagljadniji urok“*, t. y. vaizdi pamoka. Pasak vadovų, vaizdi pamoka yra priemonė, kuri pamoka tam tikrą principą vaizdžia, konkrečia forma. Kitaip sakant, jei norima sukurstyti taip abejingus gyventojus prieš okupantą, provokuojamas okupantas iki tokio laipsnio, jog jį atoveikiu atlieka žiaurios reprisalijas. Pasėka — tie gyventojai nuteikti prieš okupantą ir linkę keršyti jam. Bolševikai išprovokavo Perčiupio skerdynes tikslu sukurstyti Rūdninkų girios apylinkių gyventojus prieš vokiečius.

Bet kas buvo kaltas dėl šios vaizdžios pamokos? Lietuvos Komunistų partijos centro komiteto operatyvinės grupės pavaduotojas Genrikas Zimanas.

Mažoji Lietuvos Tarybinė Enciklopedija apibūdina Genriką Zimaną taip: „revoliucinio ir partizaninio judėjimo dalyvis, žurnalistas, filosofas, filosofijos mokslų daktaras, Lietuvos TSR nusipelnęs kultūros veikėjas.“ Be to dar ir: „MLTE vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas, švietimo, kultūros ir visuomeninės minties sektoriaus vadovas“. Zimanui taip pat tinka ir „kaimiečių budelio“ epitetas.

Šis „LTSR nusipelnęs kultūros veikėjas“ prisidengęs „Jurgio“ slapyvardžiu 1942 m. lapkričio 26 d. buvo paširtas LKP CK ir Lietuvos partizaninio judėjimo štabo operatyvinės grupės viršininko pavaduotojas. Reiškia, nuo Zimano priklausė, kokie sovietų partizaniniai žygiai ir sabotazo veiksmai turėjo būti vykdomi rytų Lietuvos teritorijoje. 1943 m. balandžio mėnesyje Zimanas atvyko į vokiečių okupuotą Lietuvos teritoriją, o nuo 1943 m. spalio mėn. Rūdninkų girioje, Alytaus apskrityje tiesiogiai vadovavo raudonpartizanų kovoms prieš vokiečius.

Ar Zimanas galėjo būti kaltas dėl Pirčiupio skerdynių? Atsakant šaltai, be jokių emocijų, į šį klausimą, reikia pastebėti, kad laikui tekant vis daugiau pasirodo

komunistų atsiminimų ir aprašymų apie raudonųjų partizanų veiklą Lietuvoje. Tarp padailintų pasakojimų atsiranda ir tikrenybės.

Štai vienas įrodymas dėl Zimano kaltės. Lenkijos — Lietuvos visuomenės kultūros draugijos leidžiamas laikraštis *„Aušra“* (nr. 10 1966 m.) patalpino to laikraščio redaktoriaus Zigmano Stoberskio pasikalbėjimą su Witoldu Sienkiewiczium. Pasikalbėjimas pavadintas „Lietuvių ir lenkų bendra kova“, atseit, kad lietuviai raudonieji kartu su lenkų komunistais dalyvavo bendrose kovose prieš nacius.

Pasirodo, jog liudytojas Sienkiewicz buvo LKP CK pirmojo sekretoriaus Antano Sniečkaus draugas. Sienkiewicz papasakojo, kad Rūdninkų girioje esančių partizaninių dalinių tiesioginiu viršininku buvęs Marijonas Miceika (vėliau LTSR aukščiausio teismo teisėjas!). „Ryšium su partinių konspiracinių organizacijų ir partizaninių dalinių didėjimu, Lietuvos Komunistų Partijos CK 1944 m. sausio mėnesio pradžioje, vietoje operacinės grupės suorganizavo du konspiracinius partijos apygardinius komitetus: šiaurės, kur apygardos sekretoriumi buvo Motiejus Šumauskas, ir pietų apygarda, kurios sekretoriumi buvo Genrikas Zimanas“, — taip aiškino redaktoriui Sienkiewicz.

Toliau Sienkiewicz papasakojo, kad tuose raudonųjų partizanų daliniuose „apart lietuvių“ dar buvę lenkai, rusai, gudai, žydai ir netgi du jugoslaviai, pabėgę karo belaisviai. Jis tvirtino, kad tas dalinys, kuriame jis veikė, vadinosi Adomo Miekevičiaus vardu. Dalinio vadu buvęs lietuvis Juozapavičius, jo pavaduotoju buvęs jis, Sienkiewicz. Štabo viršininku buvęs gudas Kostečko, žvalgybos viršininku — ukrainietis Borodavka. Rusų tarpe buvę žydų, uzbekų, kazachų ir kirgizų.

Šie partizanai, be kovos prieš vokiečius, Rūdninkų girioje dar buvę įrengę ir slapta spaustuvelę, kurioje leidė agitacinio pobūdžio laikraštėlį lenkų, lietuvių,

rusų ir vokiečių kalbomis.

Štai kas iššaukė vokiečių kerštą, kada jie sunaikino Pirčiupį. Lenkų raudonųjų partizanų *„Za Wolności“* 12 numeryje, 1944 m. birželio 15 d. laidoje, įvykis šiaip aprašytas. Antai Sienkiewicz išvertė jį šitaip į lietuvių kalbą: „Valkininkai. Stipri partizanų grupė suruošė ties Pirčiupio kaimu, ant Vilniaus-Gardino plento, pravažiuojantiems vokiečių automobiliams pinkles. Stiprių kulkosvaidžių ir automotinių ginklų ugnimi buvo sulaikyta automašina, vežant vokiečių lauko žandarmerijos 20 karininkų.“

„Za Wolności“ toliau papasakojo, kas atsitiko su Pirčiupio kaimo gyventojais, kada įsiutę vokiečiai, manydami, kad tai Pirčiupio gyventojų darbas, juos visus likvidavo. Bet kur buvo raudonųjų partizanų „apsauga“ prieš tokią reprisaliją? Juk, raudonieji žinojo, kad esesininkai nerimauja.

Labai teisingai pastebėjo *Kario bendradarbis* A. Beržinis rašydamas: „Bet ar nebūtų teisinga pajieškoti ir tų, kurie, kaip tas ežys, įsirangę į žalčio būstą, iššaukė vokiečių žandarmerijos aklą kerštą, išnaikinusį visą kaimą“.

HEAT TREAT FOREMAN

THE COMPANY:

South Carolina manufacturing subsidiary of a major U.S. corporation. Producer of transmission gears, clutches, sprockets, timing gears and other related parts to service the automotive and truck aftermarket. The company is expanding rapidly and has a basic operating objective to double the current volume inside three years.

THE POSITION:

Immediate opening for Heat Treat Foreman to direct, supervise, and coordinate the operation of the Heat Treat Department. Operations include gas carburizing, induction hardening, and salt bath hardening. Responsibilities include proper heat treat applications and methods, quality specifications, economical cost, production schedules, and the operation and care of furnaces, quenching, testing, and related equipment.

THE INDIVIDUAL:

Successful candidate must be aggressive, cost conscious, hands-on type individual possessing 6-7 years of experience in a similar type shop. Company offers excellent hospitalization, life, and retirement plan.

Please send your resume with salary history, in confidence, to Division Manager, Human Resources.

We Are An Equal Opportunity Employer M/F/H/V

PERFECTION
AMERICAN
COMPANY

A Division of the SARGENT GROUP
Route 5, Dovesville Highway
Darlington, South Carolina 29532

FLORIDA

Florida's General Development Corp. is looking for sales people from all ethnic groups, we offer a very successful training program, — retirement program, — hospitalization — insurance, — and stock purchase plan. Top home-site commission (8%) and top housing commission (3%).

If you have a real estate licence call me.

BILL GRESHAM

215-245-7508

OUT OF TOWN CALL COLLECT FOR CONFIDENTIAL INTERVIEW.

THIS OUR BEST YEAR YET. FIRST QUARTER SALES OVER \$3 MILLION IN HOME SITES AND OVER \$4 MILLION IN HOUSING.

JOIN A VERY SUCCESSFUL CORPORATION NOW (23-25)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Apie kai kuriuos, laukiančius pakaitalų

BRONYS RAILA

(Kalba Los Angeles lietuvių radijo programoje 1980. V. 31 d. rašytojui Juozui Švaistui ir kitiems prisiminti).

Šią savaitę, kai prisiminėm savo artimuosius, draugus ir pažįstamus, pasitraukusius į Anapus, norėjau keliais žodžiais grąžinti dabarčiai ir kai kuriuos mūsų aplinkoje gyvenusius įdomius ir reikšmingus asmenis rašytosios kultūros baruose — meno ir mokslo kūryboje, literatūroje, teatre, spaudoje.

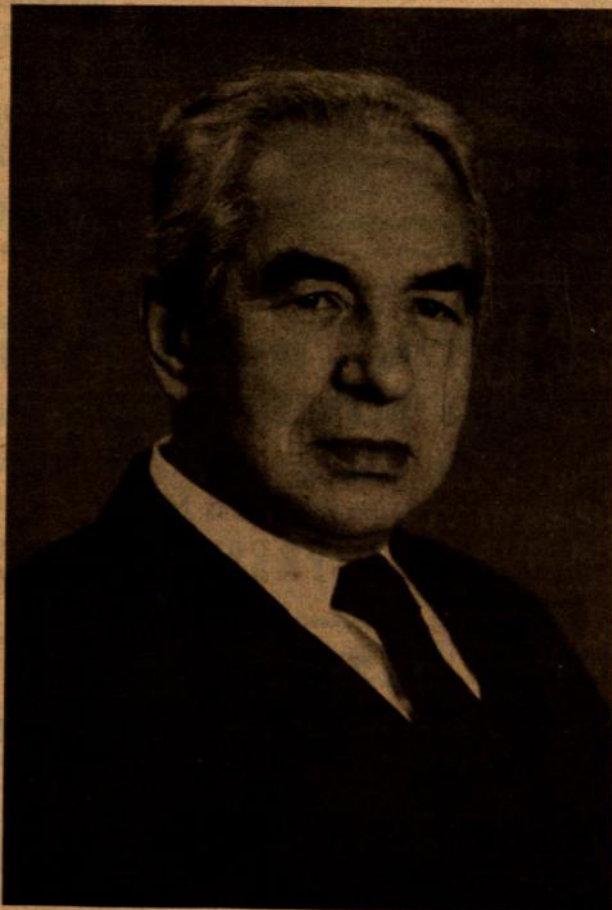
Pietinė Kalifornija, ypač Los Angeles, pastaraisiais dešimtmečiais staiga, beveik netikėtai tapo vieta, kur suskrido ir pastoviai įsivasarojo nemažas lietuvių patriotų — kultūros kūrėjų, rašto žmonių būrys. Deja, ne vienas jau nuo mūsų atsiskyrė, ir esam liudininkai, kaip nelengva juos pakeisti naujais ir jaunais. Gal šią spragą daugiau pajusim prisiminę, ko netekom. Ir tegu tai būna paskatinimas naujesiems lietuvių kultūros kūrėjams paaštrinti jų tautinę pareigą, idant mūsų lietuviškos dvasios įtampa neatsilgtų, o priešingai — išsilaikytų ir stiprėtų.

Nepamirškime, kad vos pusantro dešimtmečio bėgyje iš mūsų aktyvios bendruomenės išsiskyrė tokia brandi lietuvių kultūros ir mokslo asmenybė, kaip prof. Mykolas Biržiška, arba kiti dailaus meno kūrėjai, kaip režisierius ir dramaturgas Gasparas Velička, poetas Pranas Lembergas, lietuvių prozos beletristai Juozas Tininis ir Juozas Švaistas. Atsiskyrė taip pat ir keli kiti labai vertingi lietuvių spaudos, publicistikos ir mokslo veikalų autoriai, kaip teisininkas Pranas Viktoras Raulinaitis, vyskupo Valančiaus biografas Grigas Valančius, ekonomijos mokslų profesorius, stambaus veikalo apie marksizmo-komunizmo iliuziją autorius Vladas Juodeika, pagaliau teisių profesorius Vilniuje, o mūsų tarpe gabiai reikšęsios politinių ir rezistencinių temų laikraštininkas Stasys Žymantas, man ypač nepamirštamas ir nuolat pasigendamas, kaip kūrybiškas lietuviškų problemų sprendėjas.

Suprantu, kad kalba apie jų išnykimą negali būti smagi. Bet kaip minėjau, jų prisiminimas tebūnie paskatas gyviesiems tęsti anų darbą, kuris liudys mūsų pačių dorinės kultūros ko-

kybę. Istorija rodo, kad pagalba tėvam ir mirusiems yra ilgai trunkančių civilizacijų ženklas, o tos kilnios tradicijos nebuvimas ar sunykimas — dažniausiai būna kelias į aklą blaškymąsi, anarchiją ir žlugimą.

Smagiau čia pažymėti, kad daugumas paminėtų asmenų mūsų nebuvo visai užmiršti. Tam tikromis progomis mes juos ir prisimindavom visuomeniškai, privačiai ar spaudoje. Tad iš mūsų dvasinės bendruomenės akiračių jie tartum neišnykę. Labiau gal buvo "pamirštas" tik vėliausias velionis rašytojas Juozas Švaistas, išsiskyręs prieš daugiau kaip pusantį metų. Tad norėčiau jam skirti keletą papildomų akimirkų atskirai.

A. A. rašytojas Juozas Balčiūnas-Švaistas

Man teko prisiminti Juozą lygiai prieš trejetą savaitę jo būvyje Los Angeles Dailių Menų klubo, kurio veiklus narys jis buvo visą laiką nuo persikėlimo pas mus iš Chicagos. Turėjau laimės už save žymiai vyresnį rašytoją pažinti jau prieš penkis dešimtmečius su viršum. Švaistas tad trumpą laiką taip pat buvo literatūrinis maištininkas ir naujųjų ieškojęs "futuristas" keturvėjininkas. Tik jis greičiau už kitus grįžo, tarkim, prie konservatyvių lietuvių literatūros formų, kaip beletristas, pasukęs žemaitės tradicinio realizmo keliu, protarpiais tačiau

įnešdamas ir biliūniškos poezijos atšvaistų.

Skirtingais savo gyvenimo etapais Lietuvoje, Vokietijoje ir po karo Amerikoje Juozas Švaistas niekad nesiskyrė su plunksna, parašydamas gausybę apsakymų, apsakų, du romanus (trečias neišbaigtas liko rankraštyje), dargi pjesę teatrui, kultūros istorijos studiją, vertimų ir atsiminimų, o taip pat virtinę straipsnių literatūrinėm bei karinėm temom. Jo raštų rinkinių išleista apie dvidešimt storesnių ar plonesnių tomų. Kiekvienas savaip jie sudaro lietuvių kultūros lobį mūsų grožinės prozos raidoje nuo Lietuvos nepriklausomybės pradžios.

Savaime aišku, kad per šešias minutes negalima ap-

mo "sužadėtinė" — ideali meilė, nesiejama su išrovimais ir naudom.

Toks apskirtai dažniausiai būdavo mūsų rašto kultūros ūgis, ir ypač dabar išeiviškos aplinkos sąlygom.

Baigdamas norėčiau pridėti, kad pagal dviejų mirusių draugų pageidavimą man teko pareiga, šalia kitų, sudaryti Juozo Švaisto ir Gasparo Veličkos dvasinių palikimų aprašus ir juos kiek aptvarkyti. Gasparo Veličkos teatrinės ir iš dalies beletristinės kūrybos palikimas yra atiduotas saugoti aktorius Vitalio Žukausko archyvu New Yorke, o Juozo Švaisto literatūriniai aplankai su rankraščiais, laiškais bei visokiom iškarpom — nusiųsti

sumaniai telkiamam ir rūpestingai tvarkomam dr. Kazio Pemkaus archyvu netoli Chicagos.

Mūsų literatūros ir kultūros istorikai, panorėję, juose ras nemažą įdomios medžiagos.

POETO LAUREATO NADO RASTENIO AMŽINAM ATMINIMUI

(Iš mano Lyrikos)

GARBĖ LAUREATUI!

Garbė Laureatui mūsų tautą iškėlus
Į laurų viršūnes kur vien taika žydi.
Jis praskleidė šakas į dangišką mėlį,
Kur žydi lelijos ir broliški žygiai.

Iš kruvinų marių bijūnai išauge,
Krizantemų plotai vien žiedais baltuoja.
Taikos karalaitė velionuota žengia,
Baltą skarele žmonijai mosuoja:

"Užmirškite, užmirškite durklus ir patrankas,
Ten kovų laukuose te jie surūdyja!
Štai žaliuoja laurai ant kankinių rankų —
Taikos laurų laurai — Meile susiviję.

Juos Dainius išmąstė ne metus, ne dieną,
Daigino jų sodus per kančią, per kovą.
Per nemigo naktis, per kliūtį ne vieną,
Į talką pakvietęs mylimąją žmoną.

O, kaip sunku buvo laurus pridaininti,
Karų prakeikimas perkūnais žaibavo!
Bet sodai išaugo per širdį, per mintį,
Per mūsų Dainiaus sielą — Meile sužaliavo."

Garbė Tau, Poete, iškiliausiam kalne,
Vaidilų vaidilos su Tavim kankliuoja!
Nustūmei karus į pragarų gelmę,
Skaisčių aušrų viltys žmonijai alsuoja.

Marija Aukštaitė

Monaco Towers
1980. V. 29.

— — — — I Š K I R P T I — — — —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 10 dol. ir prašau išsiųsti man R. Spalio naująją romaną "Širdis iš granito".

Pavardė ir vardas

Adresas

Bronys Raila

Dėl vardo Vilniaus universitetui

"VAIVOS RYKŠTĖJE" Bronys Raila plačiau negu kada nors anksčiau analizavo "trečiafrontininkų" problemas sovietinės kultūros ir kritikos plotmėje, ypač tuos laikus (1930-34), kai kapsukiniai socrealistai pikčiausiai dar puldinėjo ir kairiuosius lietuvių rašytojus. Štai viena iš praeities ir apie dabartį...

Lietuvos kompartijos 'literatūrinė politika', kurios tik mažą istorijos iškarpa čia priminiau jauniems ir per trumpas atminties senimui, savaip tebėra aktuali ir dabar.

Juk sovietinė kompartija apskritai - ir Rusijos ir Lietuvos, kaip ir kitų respublikų, gal tei singiau pasakius, gubernijų - ir šiandien tebeskelbia iš esmės tuos pačius reikalavimus, vienodai įsakinėja meno ir literatūros kūrėjams prievolę pasijungti spartesnei komunisto statybai. Vienas kitą pakeičiantys vadai ir generaliniai sekretoriai vis grįžta prie paties 'asmenybės kulto' ir iš kultūros kūrėjų tebereikalauja to paties paklusnumo, net visiško serviliškumo.

Ir vis pretenduoja į neklaidingumą!

Suprantama, kad dabar naujausiems vadeivoms gana nemalonu prisiminti, kaip Z. Angariečiai, V. Kapsukas, B. Pranskus, A. Guzevičius ir kiti kiauurai klydo, nieko nesuprato, švaistydami neišmintingais 'kovos' šūkiais, o savo gausiai pilamais šmeižtais moraliskai žalodami prieškarinių metų mūsų, tarkim, pažangiąją ar kairiąją literatūrą.

Todėl šiandien atrodo beveik komiška regėti tą pačią veidmainystę, kada stengiamasi pabrėžtinai vertinti ir net aukštinti kaip tik tuos rašytojus, kurie kadaise buvo gaižiai niekinti, buržuazijos tarnais, fašistais, niekšais, prostitutėm išjuodinti. Tokias geles jų jaunystės žingsniuose kompartija klojo trečiafrontininkam, o taip pat ne vienam iš vyresniųjų - pavyzdžiui, Krėvei, Sruogai, Liudui Girai ir daugeliui kitų.

Kompartija betgi ne tik užmirštami ignoruoja savo praeities nešvarų vaidmenį, bet ir toliau dviveidžiauja, papildomai tą praeitį klastodama.

Stai 1978 metų 'Kultūros barose' (Nr. 9, p. 57) Alfredas Kazlauskas rašinyje apie prieškarinius 'pažangiuosius' Amerikos lietuvių pasakoja iš piršto lauždamas, kaip anuomet R. Mizara, tas pats B. Pranskus, A. Guzevičius ir net Kapsukas su Angariečiais 'rūpinęsi' padėti ir paremti 'sunkion' padėtin atsidūrusius trečiafrontininkus: Cvirka, Nėrį, Simkų, Venclovą ir Kostą Korsaką(!) ...

Aš citatom jau parodžiau, kaip iš tikrųjų kompartija tada juos 'rėmė' ir jiems 'padėjo', pati pirmoji į nugarą dūrusi ir bent moraliskai nustūmusi į 'sunkią padėtį'. Paskaitykite senąją spaudą, pareikalaukit, kad bibliotekose ji būtų atvira kiekvienam patikrinti ir tuojuo išitiktis dabartinio 'Kultūros barų' publicisto baltu melu.

Kaip tik Kostas Korsakas jų tarpe buvo bene pikčiausiai ir ilgiausiai niekinamas. Turtum šunų skalikų ruja aplodavo kiekvieną jo žingsnį, kaip literatūros kritiko ir 'Kultūros' žurnalo redaktoriaus.

Mat, jis vienintelis kurį laiką formaliai priklausė komjau nimui, dėl 'Kovingų' proklamacijų laikymo buvo patekęs kalėjimui ir su malonės prašymu bei kai kurių buržuazinių įžymybių užtarimu iš ten kiek anksčiau, negu reikėjo, paleistas. Tarp kitko ir dėl kalėjime pablogėjusios sveikatos. A. Venclova ir aš pats tuomet rinkom garsių žmonių parašus kaliniui ir mūsų draugui padėti. Ir padėjom.

Bet už tai Korsakas tapo - re negatas, socialfašistų ir buržuazijos tarnas, visam amžiui 'susitepes'. Akompanuodamas Kapsuko ir kitų puolimus prieš Korsaką, B. Pranskus iš jo tyčiojosi fataliskai klaidingu ateities numatymu. Girdi, Korsakas, 'kartą jau išmainęs kovą ant ramios buržuazinės 'Kultūros' žurnalo pastogės, antru kartu toje kovoje neat-sidurs' ('Priekalas', Nr. 6, 1931) ...

Ir kokia ironija!

Kapsukas, kaip gabesnis chameleonas, dar suspėjo mirti savo miršimui, nesulaukęs sovietinės Lietuvos. Z. Angariečiai, kaip dabartiniai kompartijos hipokritai sako, asmenybės kulto metais 'netysečiai repressavo', t.y. nužudė, stalinistai. Pranskus šiaip taip prasilenkė su kulka Maskvos kalėjimo kieme ir vėliau pats graudžiai prisipažino irgi tapęs 'Berijos smurto auka'.

O Korsakas niekam nesilankstė, išliko gyvas ir sveikas tarp buržujų ir kaip tik akty-

viai 'atsidūrė kovoje' dėl komunistinės Lietuvos įsteigimo ir jos išlikimo.

Nesu joks jo kelio šalininkas bet bešališkumas verčia pripažinti, kad tarybiname moksle marksistinėje literatūros kritikoje ir apskritai lituanistikoje, Korsakas atliko ir tebeatlieka neabejotinai daugiau, negu visus buvusius politrukus ir jo niekintojus krūvon sudėjus.

O vis dėlto buvo panorėta, išdrįsta ar taip įsakyta - garbingąjį 400 metų universitetą Vilniuje pavadinti svetimos šalies agento, diletanto ir kiauurai klydusio socialistinės literatūros vertintojo V. Kapsuko vardu!

Vengčiau per daug žeminti ar visai suniekinėti, bet pagal Kapsuko 'mokslinius' nuopelnus ir pramatomus jo vardu gal būtų užtekę krikštyti kokį eilinį rajono bažnytkaimį ar pavyzdinių kolūkio kiauuldių kompleksą. Tik jau ne seną ir garbingą mūsų šalies mokslo instituciją, kuriai Kapsuko vardas, net ir komunistiniu požiūriu, šlovės nė kiek neprieda.

Tad ne vienas stebėjomės, kodėl Korsakas ar tada tebe gyvenęs Venclova turėjo tylėti, kodėl nė katras neišdrįso savo metu protestuoti prieš tokio netinkamo asmens vardo suteikimą mūsų vyriausiai mokslo įstaigai.

Jeigu kas pirmiausiai žiūrėtų į tikrus nuopelnus socialistinei kultūrai, literatūrai, humanistikos mokslam ir apskritai Lietuvos sovietizacijai, tai tuo atžvilgiu žymiai daugiau teisių į vardo davimą universitetui būtų turėję pirmiausiai pats Korsakas, paskui Antanas Venclova, ar net Cvirka su Salomėja Nėrim.

Zinoma, gal kiek juokauju. Čia nebūtini kokio senovės vys-

kupo, Lietuvos-Lenkijos karaliaus, dar mažiau Sovietų Rusijos smulkiareikšmio agentėlio ar ir vardai 'Stalino poemos' muzikantų, važiuosiu i Maskvą 'teisiškai' nukirsti galvą savo valstybės nepriklausomybei ir tėvynės laisvei.

Gražiausias ir teisingiausias vardas istorinei mūsų mokslo šventovei ir toliau turėtų likti, kaip per amžius vadinosi pati Lietuvos sostinė - Vilniaus Universitetas.

IMMEDIATE OPENING

FOR METAL FABRICATING AND TOOLING ENGINEER

We are in need of an individual thoroughly familiar with the designing and fabrication of sheet metal products for our Metal Furniture Factory. Some tool and fixture design and plant layout experience would also be involved. Duties would also include training and supervising engineering drafting section of 6-8 individuals.

This is a Michigan Civil Service position located in Jackson, Michigan. Excellent fringe and retirement benefits.

Salary range \$16,140 to \$19,627 per year.

Send resume of personal and work history. Letter must be postmarked not later than June 13, 1980.

MINORITIES ARE ENCOURAGED TO APPLY
MICHIGAN STATE INDUSTRIES
4000 COOPER STREET
JACKSON, MICHIGAN 49021

(23-32)

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

• Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MOSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 33139-4201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6733
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Chester, Pa. 19013 — 2819 W. 3 St.	215-497-2382
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6330
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 2, N.Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 — 1013 N. Marshall St.	215-WA-5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8778
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Herkimer, N. Y. — McKennan Rd.	315-866-3939

DIRVA

P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Prašau man išsiųsti, kaip tik išeis iš spaudos, Br. Railos naujausią knygą "Vaivos Rykštė". Knyga 426 psl. Kaina 10 dol.

Atsilyginsiu gavęs knygą

Pavardė ir vardas

Adresas

Dr. Dovas Zaunius (15)

Dr. Albertas Gerutis

Zaunius skiriamas atstovu Šveicarijon

Baigdamas skyrių apie Dr. Zauniaus vaidmenį Lietuvos santykių raidoje su Čekoslovakija, dar priminsiu, kad jis buvo tas, kuris pasirašė pirmąją prekybos sutartį su šia šaliimi dar 1923 m. pavasarį. Taip pat paskutinis Dr. Zauniaus veiksmas, kurį aptikau savo šaltiniuose, buvo užsienių reikalų ministro susirūpinimas Lietuvos prekyba su Čekoslovakija. 1932 m. lapkričio 9 d. "Lietuvos žinios" paskelbė "Eltos" komunikatą, kuriame sakoma: "Kaip žinoma, jau ne nuo šiandien buvo konstatuota, kad Lietuvos prekybos balansas išsina deficitinis mūsų nenaudai. Tuo reikalu buvo daroma žygių iš mūsų pusės, į kuriuos Čekoslovakų vyriausybė atsiliespė palankiai. Būdamas Ženevoj, užsienių reikalų ministeris dr. Zaunius tuo reikalu kalbėjosi su Čekoslovakų užsienių reikalų ministru dr. Benešu ir buvo nusistatyta tą klausimą plačiau apsvaistyti". Komunikate dar pasakyta, kad į Prahą išvažiavo du Lietuvos vyriausybės delegatai, kurie lapkričio 10 d. turėjo pradėti pasitarimus su čekoslovakų įgaliotinais. Trisdešimtųjų metų pradžioje dar reikėsi pasaulinė ekonominė krizė ir Čekoslovakijos vyriausybė, matomai, derybose su Lietuvos delegatais kietai laikėsi. "Rytas" 1932. XI. 19 tegalėjo paskelbti, kad į Kauną sugrįžusiai delegacijai pavyko Lietuvos eksportui "šį tą išsiderėti".

Šiaip gi tarp Lietuvos ir Čekoslovakijos užsimezgė gana artimi draugingi santykiai, apėmę įvairias valstybinio gyvenimo sritis. Kai 1934 metais su Lietuvos ir abiejų kitų Baltijos valstybių žurnalistų grupe Čekoslovakijos užsienių reikalų ministerijos pakvietimu lankiausi kaip Klaipėdos gubernatūros spaudos patarėjas Čekoslovakijoje, galėjau su pasitenkinimu konstatuoti, kad Lietuvos valstybė šioje Karpatų šalyje turėjo gerą vardą. Ta proga pasirašyta Baltijos valstybių — Čekoslovakijos spaudos bendradarbiavimo sutartis.

Pabaigai suminėsiu kelis pavyzdžius, kaip buvo vertinami santykiai tarp abiejų, anais laikais nepriklausomų valstybių:

Minėdamas Masaryko 75 metų amžiaus sukaktį, oficiozas "Lietuva" 1925. III. 7 rašė, kad Čekoslovakijos prezidentas "jau ne vieną kartą parodė ne žodžiais, bet darbais savo širdingą palankumą, savo gilią simpatijas Lietuvai, jos tautai ir kariuomenei".

Tame pat dienraštyje Dr. J. Purickis (Vyngando slapyvardžiu) vedamajame straipsnyje galėjo konstatuoti, esą "negalima skųstis, kad neturėtume simpatijų čekoslovakų tautoje. Kiekvienas, kurs grįžta iš Čekoslovakijos, kalba su entuziazmu apie tą šalį, apie draugingą čekoslovakų mums nusistatymą".

Pagaliam galima pastebėti, kad Čekoslovakijos prezidentas Masarykas 1931 metais apdovanojo Lietuvos respublikos prezidentą Smetoną aukščiausiu "Baltojo Liūto" pirmos klasės ordinu. Toks laisvos Čekoslovakijos prezidento dėmesys laisvos Lietuvos prezidentui liudijo apie draugingus santykius, viešpatavusius tarp dviejų laisvų tautų bei valstybių.

Paminėjau čekų diplomata Lietuvoje prof. Jaroslavą Galią kaip muziką. Kaune ilgą laiką gyveno kitas diplomatas, pasireiškęs kaip kompozitorius. Turiu galvoje Didžiosios Britanijos atstovą Thomas H. Prestoną, išbuvusį Lietuvoje iki pat sovietinės okupacijos. Jis buvo gana produktingas kompozitorius, o du jo veikalus pastatė Kauno valstybinio teatro baletas: 1935 metais "Nykštukų granadierų" ir 1937 m. "Baltašias Rožes" premjerą teigiamai įvertino, pažymėdamas, kad veikalas "vaizduoja XVIII a. anglų romantiką, kiek galima muzikos ir choreografijos priemonėmis. Šio kūrinio muzika švelni, romantišė". Laikraštis dar pasidžiaugė lietuvių baletu meno laimėjimu ir rašė: "Naują baletą permjerą pastatė savas baletmeisteris,

baletas Bronius Kelbauskas. Tai jau džiuginas reiškinys: pagaliau baletas susilaukė savo vadovo, lietuvių, kuris savo premjera įrodė turįs tam darbui ir gabumų ir patyrimo".

15. Dr. Zaunius skiriamas atstovu Šveicarijon

Nepaisydama to, kad Lietuvos vyriausybė vertino santykius su Čekoslovakija, ji vis dėlto nusistatė imtis tam tikrų pertvarkymų pasiuntinybėje Prahoje. Matomai, valdžia priėjo išvadą, kad reikalinga praplėsti diplomatinio atstovo Čekoslovakijoje misijos apimtį, paskiriant jam papildomai naujus uždavinius. Tais sumetimais Dr. D. Zaunius, paliktas pasiuntiniu Čekoslovakijoje, 1925 metų pradžioje paskirtas nepaprastu pasiuntiniu ir įgaliotu ministru Čekoslovakijoje, be to, jam pavesta būti nuolatinio delegatu prie Tautų Sąjungos.

Jau kovo 3 d. Zaunius įteikė savo įgaliojimų raštus šveicarų federaliniam prezidentui (Bundespraesident). Nuo tų pat metų kovo 17 d. jis paskirtas ir nuolatinio delegatu prie Tautų Sąjungos Ženevoje. Tautų Sąjungai priklausiusios valstybės buvo atstovaujamos savito pavadinimo diplomatų, gavusių "nuolatinio delegatų" vardą, nors jie galėjo turėti tradicinį nepaprasto pasiuntinio ir įgalio to ministro titulą. Tas laipsnis suteiktas ir Lietuvos nuolatiniam delegatui Dr. Zauniui.

Lietuvos valstybė turėjo Tautų Sąjungoje daug reikalų. Nei Lietuva, nei kitos Baltijos valstybės — Latvija ir Estija — nebuvo iš karto priimtos Tautų Sąjungos nariais. Jų pirmas prašymas 1920 m. buvo atmestas. Jos priimtos pilnateisiais nariais 1921 metų rudenį. Ypač Lietuvos vyriausybė pasidarė dažnas tos institucijos "klientas". Tuo "pasirūpino" nuo pat Tautų Sąjungos įsteigimo Lenkija, kurios maršalas Pilsudskis klastingu būdu, inscenizavęs tariamą generolo Želigovskio "maištą", užėmė nuo amžių buvusią Lietuvos sostinę Vilnių ir to vardo aplinkinę teritoriją. Tautų Sąjunga pasmerkė smurtą, tačiau ji nesiėmė veiksmingų priemonių užpuolikai sudrausti ir pažeistajai teisei atitaisyti. Iš esmės Tautų Sąjunga kratėsi Vilniaus bylos, imdamosi narplioti tik kai kuriuos šalutinius klausimus, išplaukusius iš lenkų smurto.

Antras reikalas, kuris ne vieną kartą atsidūrė Ženevos forume, buvo Klaipėdos kraštas. 1924 m. gegužės mėnesį pasirašius Klaipėdos krašto konvenciją, Tautų Sąjungai atiteko tam tikros intervencijos galimybės. Pagal konvenciją, kiekvienas Tautų Sąjungos tarybos narys galėjo atkreipti dėmesį į tariamus ar tikrus Klaipėdos konvencijos nuostatų pažeidimus. Po to kai Vokietija 1926 metais buvo priimta Tautų Sąjungos nariu ir jai suteikta nuolatinio tarybos nario vieta, Berlyno vyriausybė pakartotinai kreipėsi į Tautų Sąjungą, kaltindama Lietuvos vyriausybę apsilenkimais prieš konvencijos nuostatus. Tikrovėje Berlynas naudojo Klaipėdos kraštą kaip priemonę savo revizionistinei politikai, nukreiptai prieš Versalės taikos sutarties sukurtoją sąrangą.

Taigi, Dr. Zauniui, paskirtam atstovu (nuolatinio delegatu) prie Tautų Sąjungos, nestigo rimto, sudėtingo darbo. Jam nuo pat paskyrimo pradžios teko turėti reikalų su lenkais ir užsiimti klausimais, susijtais su Klaipėda.

Atstovaudamas Lietuvai tiek prie šveicarų vyriausybės, tiek prie Tautų Sąjungos, Dr. Zaunius pasirinko savo būstinę Ženevą. Savaimė šveicarų vyriausybė nemėgo, kad prie jos akredituotas pasiuntinys atstovautų savo kraštui taip pat Tautų Sąjungoje, bet, matyti, Lietuvos atstovui padaryta išimtis. Iš šveicarų politinio departamento (taip vadinosi šveicarų užsienių reikalų ministerija) oficialaus sąrašo, į kurį įtraukti svetimų valstybių diplomatai, matyti, kad tame sąrašė figūravo ne tik pats pasiunti-

nys, bet ir jo žmona. Kurį laiką pavadavęs išvykusį iš Londono atstovą Tomą Norų-Naruševičių, Dr. Zaunius susipažino su angle Miss Dorothy-Rosalynn Law ir ją vedė. Tačiau vedybos, atrodo, nebuvo laimingos ir pasibaigė išsiskyrimu. Kai Dr. Zaunius 1927 metais buvo atšauktas į Kauną ir paskirtas į ministerijos centrą, jis 1929 m. pradžioje vedė operos dainininkę Vincę Jonuškaitę.

Man pačiam teko su jau tada pagarsėjusia dainininke pirmą kartą susipažinti 1928 m. rudenį Berlyne, kur ji buvo sustojusi, grįždama iš pasitobulinimo kurso Milane. Aš tik ką buvau pirmą kartą atvykęs į Berlyną. Susitikome su V. Jonuškaite Lietuvos pasiuntinybės Berlyne tarnautojų valgykloje, įrengtoje kieme buvusio pastato antrame aukšte. Pastatas perstatytas garažo reikalui. Grįžusi į Kauną, dainininkė netrukus iškėkėjo už daktaro Zauniaus, kur tuo metu dirbo užsienių reikalų ministerijos centre kaip generalinis sekretorius. Neseniai gautame iš Kalifornijos laiške Vincė Jonuškaitė-Zaunienė rašė, kad Zaunius savo šeimoje mane vadindavęs "mano vaikas". Buvo malonu patirti, kad Zaunius, buvęs mano pirmasis šefas, prisimindavo tolimų dienų jauną bendradarbį, anuomet po darbo valandų trynusį mokyklos suolą...

Pirmą kartą Dr. Zaunius tiesiogiai turėjo reikalų su Tautų Sąjunga, dar tik ką paskirtas atstovu į Čekoslovakiją. 1923 m. rugsėjo 3 d. prasidėjusioje Tautų Sąjungos visumos (plenumo) sesijoje jis įėjo į Lietuvos delegaciją šalia atstovo Vokietijoje V. Sidzikausko, atstovo Didžiojoje Britanijoje T. Naruševičiaus ir užsienių reikalų ministerijos direktoriaus Igno Jonyno.

Šia proga galima paškinti, kad Tautų Sąjungos visuma (plenumas) sudarė visi tos institucijos nariai. Paprastai plenumas būdavo šaukiamas vieną kartą per metus. Plenumas galima palyginti su draugijos narių visuotiniu susirinkimu, taigi, aukščiausiu organizacijos organu. Tuo tarpu T. S. taryba veikė tarytum draugijos valdyba. Taryba rinkdavosi 3-4 kartus per metus. Kaip trečias T. S. organas reikėsi sekretariatas, sudarytas nuolatinio tarnautojų. Sekretariato priešakyje stovėjo generalinis sekretorius.

Dar tebeeinant 1923 m. rugsėjo mėnesio Tautų Sąjungos visuotiniam susirinkimui (plenumui), didžiųjų valstybių (Prancūzijos, Didžiosios Britanijos, Italijos ir Japonijos) to meto aukščiausias bendras organas — Ambasadorių Konferencija — Paryžiuje 1923 m. rugsėjo 28 d. perdavė Klaipėdos bylą Tautų Sąjungai. Lietuvos vyriausybei atsakius priimti Ambasadorių Konferencijos paruoštą Klaipėdos konvencijos projektą (jame Lenkijai buvo numatytos tam tikros teisės Klaipėdos uosto administracijoje), visa byla perleista Tautų Sąjungai.

Negalint pasinaudoti Lietuvos užsienių reikalų ministerijos archyvais, šiuo metu neįmanoma nustatyti, ar Dr. Zaunius dalyvavo ir, teigiamu atveju, kaip veiksmingai nepaprastai painiose derybose, kurios tikiai 1924 m. gegužės mėnesį privėdė prie Klaipėdos konvencijos pasirašymo. Bent oficiališkai Zaunius neįėjo į Lietuvos delegaciją, kuri vedė derybas dėl konvencijos, — pradžioje su Ambasadorių Konferencija, o vėliau su Tautų Sąjungos organais bei jų įgaliotinais, ypač su specialine komisija, pirmininkauta amerikiečio Norman Davis.

V. Sidzikauskas, pats vedęs kartu su B. K. Balučiu derybas su Ambasadorių Konferencijos įgaliotinais, o paskum su Tautų Sąjungos paskirtą komisija, savo straipsnių serijoje "Dirvoje", pavadintoje "Diplomatijos paraštėje", nieko nerašo apie Dr. Zauniaus vaidmenį Klaipėdos krašto konvencijos sudaryme. Jis tik vieną kartą užsimena, kad kai komisija sustojo Prahoje, tenai nuvykusi ir Lietuvos delegacija. Ją "pasitiko ir globojo" Lietuvos pasiuntinys Dr. D. Zaunius ("Dirva", 1977. XII. 8). Kai atstovas buvo pats kilęs iš Mažosios Lietuvos ir padėtį gerai pažino, jo nuomonė Klaipėdos konvencijos klausimais galėjo būti itin svari. Bet, kaip sakytą, V. Sidzikauskas nieko apie tai neužsimena.

(Bus daugiau)

Kanados lietuviai

J. Varanavičius

VILNAUS KRAŠTO LIETUVIŲ VEIKLA

Kanadoje Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga savo veiklą pradėjo 1956 m., įsteigus Toronto skyriui, o vėliau buvo suorganizuoti skyriai Hamiltone, Londone ir St. Catharines lietuvių kolonijose. Toronto skyrius yra Kanados krašto centrinis skyrius, kurio valdyba yra ir Kanados krašto valdyba. Hamiltono ir Londono skyriai dėl mažo narių skaičiaus veiklos neišvystė ir likvidavosi. Liko veiklūs skyriai Toronte ir St. Catharines.

Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos, Kanados krašto ir Toronto skyriaus valdybą šiuo metu sudaro: pirmininkas S. Varanka, sekretorius J. Cicėnas, išdininkas V. Skrebutėnas, nariai — J. Dilyš ir P. Česnutis. Valdyba š. m. balandžio mėn. 27 d.

LN turėjo posėdį, kuriame svarstė šaukiamo Vilniaus krašto lietuvių suvažiavimo reikalus, kuris įvyks birželio mėn. pabaigoje Paris, Ont. Be to, svarstyta ruošiamos spaudai minėtos studijos apie Lietuvos rytų ir pietų etnografinės sienas knygos išleidimo ir jos finansinės paramos reikalai. Nors ši organizacija nariais nėra skaitlinga, tačiau Toronto skyriaus valdyba, kuri eina ir Kanados krašto valdybos pareigas, yra energinga, veikli, ginanti ir iškelianti Vilniaus problemas mūsų ir svetimtaučių spaudoje.

MOTINOS DIENOS POPIETĖ

Š. m. gegužės mėn. 11 d. sekmadienio popietė buvo skirta mūsų kolonijos motinoms pagerbti. Šiam tikslui buvo papuošta ir pareng-

Uršulė Petkūnienė (kairėje) šimto metų amžiaus sukakties proga buvo pagerbta Motinos dienos popietėje, Toronto Lietuvių Namuose 1980 m. gegužės mėn. 11 d., kuriai rožių puokštę ir LN sveikinimą įteikė valdybos narė B. Bedarfenė (dešinėje).

B. Tarvydo nuotr.

A. A.

KOSTUI KALENDRAI

mirus, jo žmonai VERONIKAI, dukrai PAJAUTAI KAZILIENEI, sūnui ARVYDUI bei jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią ir gilią užuojautą reiškiamo

Matilda ir Augustinas
Kuolai

Tauriam lietuviui visuomenininkui

A. A.

KOSTUI KALENDRAI

mirus, žmonai VERONIKAI, dukrai PAJAUTAI ir sūnui ARVYDUI su šeimomis reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Kiršoniai

A. A.

KOSTUI KALENDRAI

mirus, šeimai gilią užuojautą reiškiamo

Danutė ir Liutaveras
Siemaškos

ta Lietuvių Namų didžioji salė, Karaliaus Mindaugo menė. Popietėje dalyvavo apie 200 jaunosios ir vyresniosios kartos mamų ir apie 300 šeimos narių bei svečių.

Atvykusias mamytės priėmė sutiko LN valdybos pirmininkas Algis Senkus, kiekvieną asmeniškai pasveikinęs ir prisegęs gėlių žiedą. Išskirtinas pagerbimas buvo motinėls Uršulės Petkūnienės, kilusios iš Raseinių apskr., kuri šia proga atšventė šimto metų gimtadienį. Jai buvo įteikta rožių puokštė, specialus LN valdybos paruoštas sveikinimas su jų parašais ir visų popietės dalyvių pagerbta sudainavus "Ilgiausių metų". Visos mamytės buvo pavaišintos vynu ir skaniais pietų patiekalais.

LN NAUJI NARIAI

LN valdyba priėmė ir patvirtino sekančius narius: V. Dagilį, V. Daunecką, V. Stuką, A. Vaičiūną, B. Bijūną, kurie įmokėjo po \$100.

"ARAS" UŽBAIGĖ SAVO VEIKLOS SEZONĄ

Toronto lietuvių vyrų choras ARAS metinės veiklos sezoną užbaigė koncertų ir šokių vakarų gegužės 10 d. LN Karaliaus Mindaugo menėje.

Koncertą pradėjo "Aro" vadovas muz. V. Verikaitis, paaikškindamas, kad chorą sudaro 47 dainininkai, kurie uoliai lankė repetitijas ir atėjus pavasariui užsitarnavo vasaros atostogų iki sekančio rudens. Akompanuojant muz. S. Gailevičiui ir diriguojant muz. V. Verikaitiui, "Aras" išpildė 7 dainas.

Koncerto klausėsi per 200 dalyvių, kurie širdingais plojimais palydėjo kiekvieną išpildytą dainą. Meninę programą papildė choristas Aleksas Paulius, pedeklamavęs pora savo sukurtų humoristinių eilėraščių.

SUMAZINTOS NUOMOS UŽ SALES

LN valdyba nutarė sumaišinti nuomas LN nariams už nuomojamas sales. Karaliaus Mindaugo menė nariams bus nuomojama šeštadieniais už \$550.00 ir Vytauto D. menė už \$350.00.

BROCKTON

PUIKUS PAVASARINIS KONCERTAS

Gegužės 18 d. Southeastern fisharmonijos orkestras suruošė puikų koncertą a u k š t esniosios mokyklos a u d i torijoje, Weymouth'e. Reto grožio pavasario šventė sudaryta, lyg iš trijų pavasario žiedų, puokštė: Southeastern fisharmonijos orkestro įvairaus amžiaus ir tautybių 69 asmenų vadovaujama enegingo, jauno dirigento Robert Babb, Brocktono šv. Kazimiero lietuvių parapijos mišraus choro vedamo komp. Juliaus Gaidelio ir "Sūkurys" lietuvių jaunimo ansamblio vyresniųjų ir mažųjų grupių šokėjai vedami Vytauto Bruzgio.

Koncertą pradėjo Fisharmonijos orkestras.

Vėliau uždangai prasiškleidus pasirodė Brocktono šv. Kazimiero parapijos puošnūs tautiniai rūbai pilna scena choristų, kuriuos auditorija audringais plojimais sutiko. Choro va-

dovui komp. J. Gaideliui diriguojant gražiai išpildė: America, the Beautiful — S. A. Ward ir vis drąsėjančiai — Kur giria žaliuoja — J. Gudavičiaus, Pavasario daina — J. Gaidelio, Tykus buvo vakarėlis — J. Švedo, Augo putinas — J. Gaidelio, Šienapiūtė — J. Gaidelio, Voveraitė — A. Ilčiuko, Dobilas — J. Gaidelio, Alutis — L. Povilaičio ir Battle Hymn of the Republic — W. Steffe.

Uždangai choristus nuo auditorijos uždengus prieš sceną 19 fisharmonijos orkestrantų diriguojant Robert Babb, širdis lietuvių glostančiai, komp. J. Gaidelio Liaudies uvertiūra, kurią begrojanč atsidiarūs uždanga Sūkurio vyresniųjų ir mažųjų grupių šokėjus pristatė. Gražus tas Sūkurio jaunimas vedamas Vytauto Bruzgio palydint pianinu M. Blaževičiūtei Crowley, akordionu — Brian Pierse ir prisijungus fisharmonijos daliai orkestro gražiai, dinamiškai besikeičdami vieni iš scenos, kiti į sceną pašoko: Oželiaus, Kepurinė, Vestuvių polką, Čigonėlį, Suk, suk ratelį, Rugučius ir Malūną. Viskas taip gražu, patrauklu buvo. Publika susižavėjimas — audringi plojimai.

Dvi valandas trukusio koncerto auditorijai buvo maža. Ji dar norėjo, kad kartotųsi trijų dalių programa, lyg trijų gėlių puokštė. Tai buvo reto grožio pavasario šventė, gražaus bendradarbiavimo šventė.

Puošnūs lietuvių tautiniai rūbai, skambios stipraus choro dainos, gražūs, dinamiški lietuvių liaudies šokiai drausmingo žavaus jaunimo gražiai pašokti — tai lietuvių reprezentacija.

Padėka chorui su vadovu komp. J. Gaideliu, choro valdybai, choristam ir solistei Marytei Bizinkauskai, kuri būdama užimta konservatorijoje, neatitruks ta nuo choro. Padėka Sūkurio šokėjams abiejų grupių su jų vadovu Vytautu Bruzgiu, šokius lydėjusiems: muzikei M. Crowley pianinu ir Br. Pierce — akordeonu. Padėka ansamblio koordinatoriui Eligijui Sužiedėliui, valdybai: Šarūnui Norvilai, Birutei Skobeikienei, Pranui Šimkui, Gintarui, Subačiui ir Eugenijui Užpurviui. Padėka visiems choro ir šokėjų rėmėjams. Jūs visi esate lietuviybės išeičiai puoselėtojai, jos stiprintojai, Lietuvos ambasadoriai.

E. Ribokienė

PHYSICAL THERAPIST ASST. CERTIFIED

REGISTERED NURSES & LPN's

Wanted to join a progressive rehabilitated long term. Home care setting: Present services include, S.N.F., H.R.F., D.C.F., long term home health & medical day care. Salary commensurate with experience an ability. Sent resume to Director or Personnel
EPISCOPAL CHURCH HOME
24 Rhode Island St.
Buffalo, N. Y. 14213

(23-25)

Parengimų infliacija New Yorke

Paskutiniųjų kelių savaitės laikotarpyje New Yorke įvyko net šeši gana svarbūs parengimai, jau neskaitant sporto žaidynių, posėdžių ir kitų susibūrimų.

POETO BARNARDO BRAZDŽIONIO APSILANKYMAS

Vietiniame lietuvių laikraštyje paskaičius skelbimo obalsį "Per pasaulį keliaują poezijos žodis" grafiškai iliustruotą eilėraščių simboliais, kurių priekyje, viena ranka lazda pasiremdamas, o kitoje prie krūtinės prispaudęs kankles į skaitytoją priešais ateina vyžotas, ilgais ligi blauzdų drabužiais apsirengęs asmuo, toks kokį esame jau pripratę atpažinti kaip senovės dainių ar vaidilą, iš karto pakyla noras šios progos nepraleisti ir parengime dalyvauti. Ypač, jei teko su gerbiamuoju poetu vienokiu ar kitokiu atveju bendradarbiauti.

"Darbininko" redaktorius, Maironio lituanistinės mokyklos mokytojas, poetas, rašytojas, dailininkas Paulius Jurkus pakvietė svečią pradėti programą. Jis palengva priėjo prie pulto ir kukliai, ramiai autobiografiškai nupasakojo savo pirmuosius mėginimus išeiti į poeto kelią nuo pirmųjų metų Biržų gimnazijoje vesdamas klausytoją per visą savo gyvenimą ligi dabarties, vos pailiustruodamas atitinkamais eilėraščių, kiekvieną jų paryš-

JONAS P. LENKTAITIS

kindamas atskirais įvykiais, atsitikimais, aplinkybėmis ar tuolaikinės nuotaikos stoviu, turėjusiam įtakos jo kūrybiniam įkvėpimui. Virš trisdešimt metų negirdėjus jo skaitant, buvo tikrai malonu pastebėti jo padarytą pažangą, išlygintą toną, puikią dikciją. Nepaprastai buvo malonu matyti ir kartu girdėti lietuvių poetą taip tobulai perduodantį savo jausmingą ir prasmingą kūrybą į susirinkusius klausytojus.

B. Brazdžionis produktingas rašytojas, per visą savo gyvenimą yra parašęs eilę poezijos knygų, straipsnių, redagavęs nemažą skaičių vienkartinį leidinių. Tų leidinių viršelių montažu buvo dekoruota scena.

Pirmoji jo knyga buvo Amžinas žydas. Ją sekė Krintančios žvaigždės, ženklai ir Stebūklai, Kunigaikščių Miestas, šaukiu aš Tautą ir eilė kitų okupacijos laikais slapta išleistų. Tačiau šaukiu aš Tautą knyga padėjo jam "Pranašo" pravardės pagrindus.

Vytė Nemunėlis slapyvardžiu jis rašė vaikams. Viso apie 15 knygų. Jų svarbesnės yra: Drugeliai, Kiškio Kopūstai, Vyrai ir Pipirai. Tačiau populiariausia iš visų yra Meškiukas Rudnosiukas kelis kartus perspausdintas. Maironio lituanistinės mokyklos muzikos mokytoja p. Nijolė Ulėnienė ir pasirinko šį veikalą

muzikaliniai apipavidalinti.

Trečiajam Reichui griūvant, gausingiausias lietuvių susibūrimas buvo Wangerne išsiplėtęs ir į už 14 km. esantį Ravensburgą, pasaulio tekstilės ir medžio apdirbimo mašinų gamybos centrą, Wuerttemberge, vėliau atitekusi prancūzams. Liepos mėnesio pabaigoje, prasidėjo kėlimasis į didesnius miestus. Tuebingenas pavirto lietuvių gyvenančių prancūzų zonoje centru. Čia tuoj buvo išrinktas visos zonos lietuvių komitetas vėliau išsiųstas į Pasaulio lietuvių bendruomenę. Čia pradėjo telktis ir kitur gyvenę profesorai, studentai, intelektualai. Stasiui Santvarui atsikėlus čia gimė Lietuvių Rašytojų Sąjunga Tremtyje, buvo atkurta knygų leidykla "Patria", suredaguoti ir išleisti "Tremties Metai". Iš čia pradėjo spinduliuoti bet kokios kultūrinės idėjos į amerikiečių ir anglų zonas. Bernardas Brazdžionis buvo vienas iš pirmųjų suėjęs atsispausdinti mažo formato poezijos knygelę (rodos be lietuviškų rašmenų) pavadintą "Svetimi Kalnai" parašytą jau tremtyje. Šio leidinio patriotinį turinį prijungęs prie ankstyvesnės knygos "Šaukiu aš Tautą", jo bendras, ravenburgietis Antanas Gustaitis tuoj prisiuvo jam "Pranašo" sagą. To negana, jis pasiskyrė tuebingenietį Pulgį Andriųšį propoguoti "Bernardo pranašystes". Stasiui

Santvarui prisidėjus ir susiformavo "Keturių Klubas" sėkmingai apkeliavęs didelias ir mažas lietuvių stovyklas visose vakarų Vokietijos zonose. Man buvo priširtos pareigos "Klubo" narius išsmugeliuoti ir vėl atgal išsmugeliuoti į prancūzų zoną, nes oficialių leidimų keliauti iš zonos į zoną tuo metu buvo beveik neįmanoma gauti.

Norėdami New Yorke vakarą padaryti dar įdomesniu, rengėjai pasikvietė iš Philadelphijos dainininkę O. Pliuškonienę "padainuoti lietuviškų dainų". Kitaip sakant, ant lašinių užtepti dar sviesto.

Akustikos atveju, kiekvienas kur-ne-kur krūmais apaugęs laukas ar dykumos yra pranešesni už Kultūros židinio salę. Prie to pridėjus, kad salėje buvo virš 60, tarp keturių ir dvylikos metų amžiaus vaikų, kurie nuolat lakstė skersai ir išilgai, kalbėjo, verkė, klykė arba vapsiškai žyzė per visą programą, jau dešimtoje eilėje dainininkė buvo vos girdima. Rengėjų — elektrikai visai nekreipė dėmesio į solistės apšvietimą. Ji buvo pastatyta šešėlyje. Kadangi scenos ramos šviesų iš viso nėra, o scenos lūbose esantieji prožektoriai neveikia, pasitenkinti tenka esančiomis bendro apšvietimo lempomis kas scenoje esančius asmenis paverčia visai neefektingais. Pridėjus dar fotografus, kurie laike programos šokinėja iš vienos vietos į kitą, o progai pasitaikius lyg svirpliai visur lenda, pagal savo

norus ir pageidavimus uždeginėdami ar užgesinėdami salėje šviecas, dar labiau išblaško menininką.

Mūsų literatai, muzikai, menininkai yra vienintelė atspara prieš jau materialiai apkerpėjusias pažiūras į mūsų lietuviškąją kultūrinę veiklą. Jie negali būti klasifikuojami į rūšis ar panaudoti ornamentacijai. Rengėjų pareiga sudaryti palankiausias sąlygas jiems pasireikšti, arba iš viso jų nekviešti.

Poniai O. Pliuškonienei akompanavo Kathy Harrod, vienintelė nelietuvė programoje, todėl jai ir gėlių "neužteko". Dėka svečio greito susiorientavimo reikalas buvo čia pat "išspręstas", tačiau salėje esančiųjų tarpe paliko gana nemalonų skonį. Trumpai pasakius puikiai pradėtas vakaras buvo supapildintas.

Vakaronę rengė Maironio lituanistinė mokykla.

ANDRIAUS KUPREČIAUS KONCERTAS

Andrius Kuprevičius neabejotinai yra vienas iš pranašiausių lietuvių pianistų. Jis paprašytas maloniai sutiko skambinti Kultūros židinyje. Tai buvo jo pirmasis pasirodymas išimtinai lietuviškai New Yorko publikai. Senai jau išaugęs iš Carnegie Recital Hall koncertuojančiųjų grupės, jis nepasididžiavo, o priešingai, specialiai prisitaikė prie Kultūros židinio patalpų tvarkos.

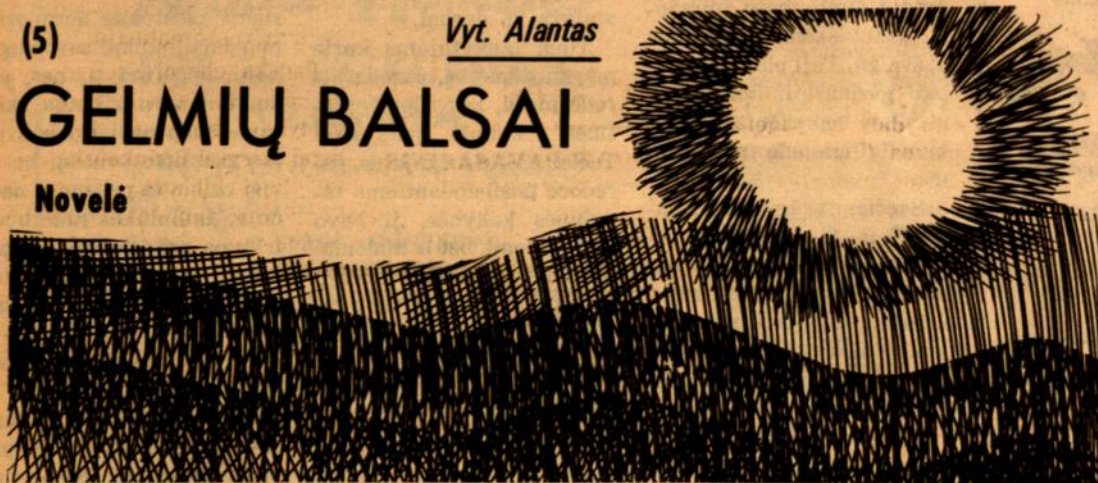
(Nukelta į 10 psl.)

(5)

Vyt. Alantas

GELMIŲ BALSAI

Novelė

Savo vyro ji nemylėjo, bet jo neapgaudinėjo: gal nenorėjo jo žeminti iš dėkingumo, gal vengė sąžinės priekaištų, o gal neturėjo laiko... Bėgdama nuo atsiminimų, ji gyveno ateitimi.

— Aš tampau paskui save pilną atsiminimų maišą, kurio bijau atiršti, — dailininkė kartais pamanydavo su liūdesiu ir baime.

Išvaikyti įkyrioms praeities pamėklėms darbo nepakako: reikėjo dar griebtis stikliuko ir nikotino: taurė ir cigaretė pasidarė jos nuolatiniai pastovūs palydovai. Po penkerių metų ji grįžo Amerikon jau žinoma dailininkė, bet su paurusia sveikata. Doktorai surado mažakraujystę, bendrą nusilpimą nuo persidirbimo, o gal ir daugiau ką, bet jai nesakė, tik liepė ilsėtis ir ko daugiausia laiko praleisti lovoje.

Štai kur aš esu! — Natalė tarė balsiai peržvelgdama paveikslus, kurie kabojo miegama-

jame ant sienų, o jų buvo ir svetainėje, ir vyro kabinete bei koridoriuje: kiek darbų buvo išparduotų ir pasklidusių žmonėse, ji ir pati nežinojo. — Man dar nėra nė 30 metų, o jaučiuos nusidirbusi ir pavargusi, kaip senė. Nesu dar visiškai gyvakaras, bet sveikatos man trūksta: per anksti išsieikvojau. Aš šio to pasiekiau ir turėčiau būti patenkinta, bet ar patenkinta? Man vis dažniau knieti, kad kažin ar ar nebūsiu per brangiai sumokėjusi už savo laisvę ir meną, ar būsiu pasirinkusi tikrąjį kelią? Menas, pasisekimas, garbė — gerai, bet aš jaučiuos plūduriuojanti kažkokioje tuštumoje, neįmanydama užčiuopti pagrindo po savo kojom, nors ir labai varginuos atsisototi ant tvirtos žemės. Man vis vaidenasi, kad ten, kažkur labai labai giliai, ilsisi mano brangieji: sūnus, Alkis, pirmoji meilė, o gal ir laimė. Aš pagarbinta kūrėja, bet argi mano paveikslai

man buvo brangesni už sunaikintą mano iščių gyvybę? Kodėl man gaila sunaikinti gerą paveikslą, o nepasigailėjau savo vaiko gyvybės? Dabar jis eitų penktuosius metus, ir kokia man būtų laimė jam piešti ir projektuoti žaisliukus! Alkis teisybę sakė... Gal aš dar ir galėčiau gyventi iš susikalto kapitalo kaip menininkė, bet mano, kaip moters, visi šaltiniai išseko ir nebeturiu jokios vilties, kad jie kada vėl prasimuštų iš požemio. Su savo vyru aš neturėjau šeimos ir niekad neturėsiu...

Natalė galvojo apie savo karjerą su perdegusiu entuziazmu. Ji pastatė ant kortos viską ir dabar matė lošiusi per drąsiai, rizikavusi per daug. Ji jautėsi priėjusi liepto galą su visa jaunystės klaidų našta ant pečių.

— Keistas dalykas, — ji murtelėjo giliai patraukdama cigaretės dūmą, — anuomet aš nė per plauką nesuabejojau, kad pati motina gamta man skyrė eiti menininkės keliu, kad, apdovanojusi talentu, reikalauja jo neapnaudyti, o dabar man dingojasi ją priekaištaujant, o gal net ir smerkiant, kad taip lengvapėdiškai paniekinau motinystę. Kur galų gale teisybė? Gal būtų išėję kitaip, jei su savo vyru būčiau turėjusi vaikų, bet iš pradžios aš nenorėjau, o paskum nebegalėjome. Aš kažkur paklydau, kažką nuskriaudžiau, o pirmiausia pati save. Mano dvasioje atsivėrė kiaurymė, kuri eina vis platyn ir gilyn...

Jos daktaras psichiatras ragina ją, kaip jis sako, "išplauti praeities vandenį" ir "nusikratyti ten palaidotais lavonais". Tai esąs jos išganymas. Jei ji nepadarysianti tos operacijos, jai gresias didelis pavojus.

(Bus daugiau)

PARENGIMŲ INFLIACIJA NEW YORKE...

(Atkelta iš 9 psl.)

Atvyko koncerto dienos rytą 10 valandą į La Guardia aerodromą, kur jo laukė Aldona Kepalaitė, Jurgis Šližys ir J. P. Lenktaitis. Jis tuoj pat paprašė nuvežti į salę, kad galėtų susipažinti su padėtim ir pačiu instrumentu. Laiko nedelsęs pradėjo praktikuotis kai tuo pačiu laiku scenos darbininkai ir elektrikai, lyg voverės laipiodami aukštyn ir žemyn kopėčiomis, stengėsi išspręsti salės akustikos ir apšvietimo klausimą. Apatinėje salėje moterys lygino, siuvo, draskė, kėlė ir sukneles, mat rengėsi rytojaus dienos madų parodai. Virtuvėje, medžiotojai ir žuvininkai skuto žuvų žvynus, lupo žvėrių kailius, iš mėsos pjaustė plėves ir riebalus, laikas nuo laiko atsigaivindami Johnnie Walker syrapu. Tokioje aplinkoje jis praktikavosi kelias valandas. Manhattane, prieš Carnegie Hall jam buvo rezervuotas kambarys, tačiau jis ten vykti atsisakė. Genutei ir Simui Kudir-

kams pasiūlius pasinaudoti jų butu esančiu už kelių šimtų žingsnių nuo salės, sutiko ir ten svečias turėjo progos po kelionės šiek tiek atsigauti ir pailsėti. Prieš koncertą atėjęs į salę buvo pastebimai pailsėjęs kas neabejotinai atsiliėpė ir į veiklą išpildymą.

Koncertas prasidėjo pavėluotai dėl to, kad iš anksto buvo numatyta pradėti 7:30 valandą. Taip buvo atspausdinta ir bilietuose. Tačiau skelbimuose buvo skelbiama 7 valandą. Todėl teko atsižvelgti į tuos asmenis, kurie iš anksto buvo įsigiję bilietus.

Koncertą pradėjo Bach-Busoni dviem choraliniais preliudais. Sekė L. van Beethoveno Sonata, op. 57, (Appassionata); Chopeno šeši preliūdai ir Scherzo No. 3. Po pertraukos — Čiurlionio trys preliūdai; Faure Barcarole No. 6, op. 70; Impromptu No. 2 op. 31; F. Liszt Etiudas (El suspiro), Petrarkos sonetas No. 104 ir Tarantela. Susirinkusiems be paliovos plojant, jis turėjo išeiti net tris kartus.

Klausytojai turėjo malonumo dar išgirsti Chopen — Fantasie Impromptu; Debussy — Claire de lune ir Chopen Valse in C sharp minor.

Klausytojų buvo nedaug. Virš šimto. Tačiau salėje jautėsi pakili nuotaika, ne tik susidomėjimas, susikauptimas, bet ir nuolatinis artimas ryšis tarp menininko ir klausytojų. Tai retas atsitikimas Kultūros židinio parengimuose. Klausytojų tarpe matėsi muzikai: J. Žukas, V. Kerbelis, Lietuvių vargonininkų Sąjungos pirmininkas, kun. L. Budreckis, Apreiškimo parapijos klebonas kun. Pakalniškis, Choro vadovas V. Ralys ir dar keletas.

Koncertų lankytojams programa buvo pažįstama, tačiau atsargiai ir apgalvotai nuosekli. Geras išpildymas, nepaprasta technika, puiki laikysena padarė visą koncertą lyg pirmą kartą girdimą, įnešė daug pakilimo, rimties, šventiškos nuotaikos.

Koncertui pasibaigus visi nusileido į žemutines patalpas kur svečių laukė kava ir bufetas. Čia buvo parduojamos išleista plokštelė, kurioje yra įgroti 10 lietuvių kompozitorių kūrinių pradedant M. K. Čiurlioniu ir baigiant jaunaisiais kompozitoriais J. Švedu ir D. Lapinsku. Plokštelės buvo noriai perkamos ir maloniajam svečiui truko nemažai laiko ant visų pasirašyti.

Šioje plokštelėje klausytojas aiškiai turės progos pastebėti lietuviškosios muzikos raidą ligi dabartinio, dvidešimtojo amžiaus stiliaus. Tai pianisto — išpildytojo, šimtą metų apimanči lietuviškosios muzikos apžvalga. Toji plokštelė yra pati geriausia lietuviškos muzikos reprezentantė, kurios ligi šio laiko neturėjo me.

Svečias turėjo progos susitikti su visa eile senų pažįstamų su kuriais buvo senai nesimatęs. Atskirame kambaryje buvo parengti kuklūs užkandėliai kur visi galėjo maloniai pabendrauti. Atsigavę ir išsikalbėję, dar gaidžiams neužgiedojus skirstėsi namo pakilioje nuotaikoje. Svečią nakvonei išsivežė A. Matulaitis iš kur jis sekantį rytą grįžo į Clevelandą.

Koncertą rengė specialus komitetas susidedantis iš A. Kepalaitės, R. Alinskienės, dr. M. Žukauskienės ir dr. J. P. Lenktaičio. Talkininkavo T. Alinskas, B. Sabalienė ir Dalia Torchia.

PRANO LAPĖS DARBŲ PARODA

Dailininkas Pranas Lapė, kaunietis, karo sukurių nuobloktas į Norvegiją, švediją ir iš ten atvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes, kurį laiką gyveno ir

PASAULIO, JAV-BIŲ IR KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENIŲ RUOŠIAMOS POLITINĖS KONFERENCIJOS WASHINGTONĖ

DARBOTVARKĖ

Sekmadienis, 1980 m. birželio 8 d.

4:00 val. p. p. Konferencijos atidarymas.

Lietuvos atstovo WASHINGTONĖ dr. Stasio A. Bačkio žodis.

40-ties metų Lietuvos pasipriešinimo okupantui ir kovos už tautos bei žmogaus teises apžvalga — prof. dr. S. Vytauto Vardžio paskaita.

6:00 val. p. p. Pertrauka pabendravimui ir užkandžiam.

7:30 val. vak. Svarstybos svetimųjų apie Lietuvą informavimo klausimais. Referuoja: Algimantas Gureckas, dr. Romualdas Misiūnas, kun. K. Pugevičius. Moderatorius — Alg. Gečys.

Pirmadienis, 1980 m. birželio 9 d.

9:30 val. ryto. Išėivijos pastangų apžvalga talkinant Lietuvai ir jos laisvės kovoje — prof. dr. Broniaus Nemicko paskaita.

12:00 val. Bendri priešpiečiai.

1:30 val. p. p. JAV-bių politika sovietų pavergtų Rytų Europos ir Baltijos valstybių atžvilgiu: Dr. Stephen R. Aiello — Baltųjų Rūmų specialus patarėjas tautybių reikalams.

Krašto Saugumo Tarybos štabo narys, Valstybės dept. atstovas.

4:00 val. p. p. Konferencijos išvadų priėmimas.

5:00 val. p. p. Konferencijos uždarymas.

Konferencija vyksta Shoreham viešbutyje, 2500 Calvert Street, N. W., Washington, D. C. 20008. (Telef.): 202-234-0700.

JAV LB Visuomeninių Reikalų Taryba

(pr)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/4 % — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2 % — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4 % — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/4 % — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitom įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMAN BURŠTEIN

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601

Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

DAILĖS PARODA CHICAGOJE

Gegužės 16 vakare Čiurlionio Galerijoje, Inc. 4038 Archer Ave., Chicago, atidaryta 14 dailininkų paroda, atstovaujanti tapybą, skulptūrą, akvarėlę ir grafiką. Visos trys premijos teko moterims: dail. M. Šileikio \$500 — Ilonai Brazdžionienei iš Los Angeles už tapybos darbą "Purpurinis paukštis", dail. T. Petraičio \$200 — Jadvygai Paukštienei už akvarėlę "Ankstvas pavasaris" ir Čiurlionio Galerijos, Inc. \$100 — Vėrai Švabienei už grafiką "Su džiaugsmu į Laisvę".

Jury Komisija, atrinkusi kūrinius parodai ir premijoms buvo sudaryta iš šių dailininkų: A. J. Cooper (Skupas), J. Mielulis ir Ja-

nis Strods. Geriausių parodos kūrinių pripažintas M. Šileikio aliejus "Žiema". Toji "Žiema", kaip ir T. Petraičio akvarėlė "Švabijos Gmuend bažnyčia — varpinė" bei Dr. Lipskio skulptūra "Kirpėjas" atžymėti Garbės žymenimis.

Per atidarymą arti šimto žmonių pripildė abi galerijos salikes. Paroda labai įvairi: nuo simpatiško Dr. A. Lipskio skulptūrų, Brazdžionienės, Švabienės tematikos, M. Šileikio portreto "Inž. Steponas Kairys", kelių dailininkų gamtovaizdžių iki Dailios Kolbaitės nepaprastai švelnių abstraktų. Pažymėtina, kad Chicagoje pirmą kartą matome Snaigės Šileikienės iš

Dail. M. Šileikis kalba atidarant parodą.

V. Noreikos nuotr.

Toronto brandžių grafikų, Jonės Karužaitės įvairybės

Parodos atidaryme dalis svečių. Iš kairės: dr. J. Dubinskienė, kan. V. Zakarauskas, S. Gedgaudienė, V. Mikūnas — Vydūno fondo pirm. ir T. Blinstrubas — ALT vicepirmininkas.

V. Noreikos nuotr.

V. Švabienės kūrinys "Su džiaugsmu į laisvę", laimėjęs premiją.

ir Juozo Mačėno aliejinių gamtovaizdžių. Seselė Mercedes dalyvauja su įspūdinga grafika ir didžiuliu kalnų slėnio gamtovaizdžiu. Našūs kūrėjai B. Morkūnienė, S. Butkienė ir M. Gramon-

Čiurlionio galerijos pirm. D. Adomaitis įteikia premiją dail. V. Švabienei.

V. Noreikos nuotr.

tas galėtų būti parodoje gausiau atstovaujami.

Parodoje, lyg pavyzdys, dominuoja a. a. Povilo Puzino "Gatvės muzikantas". Yra keliolikos puslapių katalogas. Paroda uždaryta gegužės 31 d. (da)

Dr. A. Lipskio skulptūra "Kirpėjas".

"Amber Holidays"

1980 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

MASKVA/VILNIUS:

Birželio 19 — \$ 999.00	Rugpiučio 28 — \$ 999.00
Liepos 15 — \$ 999.00	Rugsėjo 17 — \$ 899.00
Rugpiučio 7 — \$ 999.00	Rugsėjo 24 — \$ 899.00
Rugpiučio 13 — \$1199.00	Spalio 8 — \$ 879.00
(su Ryga)	Gruodžio 26 — \$ 779.00

Visos grupės aplankys KAUNĄ ir TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

Registruokitės iš anksto —

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS.

**TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.**

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos tvarkome dokumentus asmeniškai ir paštu — paruošimas yra tik \$40.00.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, turinti daugiausia patyrimo kelionių organizavime, jau nuo 1960 metų SĖKMINGAI ir RŪPESTINGAI išsiunčia visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Ištaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI
Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.
Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

Vysk. M. Valančiaus suaugusiųjų lituanistinių kursų Clevelande 1979-1980 m. mokslo metų užbaigimo dalis kursantų su vedėja dr. Danguole Tamulionyte (viduryje) ir LB atstovu B. Gražuliu (dešinėje).

OPPORTUNITY FOR JOURNEYMEN INJECTION MOLD MAKERS

Must be able to set up work from blue print & close tolerance. Up to \$12.50 PER HOUR
For top mold makers with 7-10 yrs. experience. Aggressive 20 million dollar per year company with 12 man modern air conditioned shop in rapidly growing state capital. Beautiful weather year round, 3 hour drive to Florida's gulf coast. Relocation fee, moving expenses, excellent benefits. Call collect or write to Roy Kitchens

NATIONAL INDUSTRIES INC.

P. O. Box 3528

Montgomery, Ala. 36109

205-277-1551

(22-28)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED ALL AROUND

MACHINE TOOL REPAIRMEN
Minneapolis, Minn., location. Permanent positions. Good working condition & benefits. Fully paid insurance. Apply call or write to: BILL TRACY

MIDWESTERN MACHINERY

2848 PLEASANT AVE. SOUTH
MINNEAPOLIS, MINN 55408
612-825-4461 612-825-4477

(17-26)

WANTED EXPERIENCED ELECTROPLATERS

Norwalk metal finisher requires experienced Electroplaters for expanding operation. 40 hrs. work week. Good salary/benefits.

WRITE OR CALL:

TRALLSET, INC.

327 MAIN AVENUE

NORWALK, CT. 06852

203-846-3257

(19-23)

FABRICATING HOUSE

LOOKING FOR MATURE CONSCIENTIOUS PERSON EXPERIENCED WITH SEWING HELPFUL BUT NOT NECESSARY. ABLE TO COMMUNICATE. GOOD BENEFITS. NEAR 20TH-5TH N.Y.C. CALL PERSONNEL OFFICE

212-691-0700

(22-24)

NEEDED AT ONCE

PRESSMEN

COLLATOR OPERATORS
PRE-PRESS
EMPLOYEES

For modern printing company. Very good company benefits. Retirement, sick pay, insurance, credit union, vacations and many more. Work for a company that has been in business 70 years in New Orleans.

APPLY WRITE OR CALL COLLECT TO: J. MIKE DAVIS

504-362-6666

RIVAS BUSINESS FORMS

316 Hector Ave.

Gretna, La. 70053

(20-22)

NEW YORK

ATLIEKA ĮVAIRIUS DARBUS

Antanas ir Edvardas LORENC atlieka visus namų įrengimo darbus medžio, aliuminijaus apkalimo, dažymo, šildymo, stogų dengimo ir k.

Kreiptis šiuo adresu: 84-52 86 Ave., Woodhaven, N. N. 11421. Tel. 212-849-2731 ar 441-2489.

Kalba angliškai, lenkiškai ir ukrainietiška.

NAUJOS KNYGOS

• Marija Aukštaitė. IŠEIVĖ. Viršelis ir aplankas J. Juodžio. Kalbą peržiūrėjo Č. Senkevičius. 366 psl. Kaina 6 dol. Išleido A. F. Navikevičius, 555 Sheppard Ave., Downsview, Ont. M3H 2R7.

• ALEKSANDRAS STULGINSKIS. Steigiamojo Seimo pirmininkas, Lietuvos Respublikos prezidentas, Sibiro kankinys. Atsiminimai. 296 psl. Spaudai paruošė a. a. J. Račkauskas. Redagavo dr. J. A. Račkauskas. Išleido Pedagoginis Lituanistikos Institutas, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Kaina 12 dol.

• Kotryna Grigaitytė, MARIJŲ VĖJUI SKAMBANT. Lyrika. Viršelis ir iliustracijos P. Jurkaus. Išleido Darbininkas. 108 psl. Kaina 4 dol. Gaunama Darbininke, 431 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207 arba pas platintojus.

• Juozas Kralikauskas. PO ULTIMATUMO. Draugo premijuotas romanas. 188 psl. Kaina 6 dol. Viršelis M. Barzdžiūtės. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje. Kaina 6 dol.

• VARPAS. Nr. 16 (1978-1979). žurnalas. Leidžia Varpininkų Filisterių Draugija. Redaktorius Antanas Kučys, 1448 Star Lane, Lemont, Ill. 60435, administratorius Titas Briškaitis, 1214 N. 16 Ave., Melrose Park, Ill. 60160.

WANTED EXPERIENCE
STEEL RULE DIE MAKERS
For folding carton dies. For rotary dies & flat dies for corrugated. Send resume to:
JAMISON STEEL RULE DIE CO.
P. O. Box 12556
Memphis, Tenn. 38112
or call 901-452-6239

(21-23)

WANTED EXPERIENCE
STEEL RULE DIE MAKERS
For folding carton dies. For rotary dies & flat dies for corrugated. Send resume to:
JAMISON STEEL RULE DIE CO.
P. O. Box 12556
Memphis, Tenn. 38112
or call 901-452-6239

(21-23)

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų. Įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelinių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telef. 531-6720.

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED ALL AROUND

MACHINE TOOL REPAIRMEN
Minneapolis, Minn., location. Permanent positions. Good working condition & benefits. Fully paid insurance. Apply call or write to: BILL TRACY

MIDWESTERN MACHINERY

2848 PLEASANT AVE. SOUTH
MINNEAPOLIS, MINN 55408
612-825-4461 612-825-4477

(17-26)

TOOL & DIEMAKERS,

First Class, also

MOLD MAKER

Exp. on E.D.M. or Pantograph. All Benefits.

LONG ISLAND CITY

(212) 392-3570

(20-24)

DRAFTSMAN

exp'd in store interiors and architectural woodwork. Also

WOODCABINETMAKER

Assembler and benchman. Top pay & fringes. Call HINZMANN & CO.

212-855-4060

(20-26)

Wanted Experienced

DIESEL MECHANIC

General Truck-Lease Inc. needs diesel truck mechanic in Washington, Pa. Take care of small fleet of tractors & trailers. 1 man shop. Good pay, benefits & transp. furnished. Send resume to General Truck Lease Inc. Suite 101, 12 Perimeter Park Drive, Atlanta, Georgia 30341.

(16-25)

OPPORTUNITY OF JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED MOLD DESIGNERS

and
MOLD MAKERS
To work and live in sunny Fla. First class thermostat & thermoplastic experience. Steady employment and many benefits. Non automotive. Apply call or write to:
KEMPA INDUSTRIES INC.
201 Southeast Clearmont St.
Palm Bay, Fla. 32905
305-727-8444

(22-25)

IMMEDIATE OPENINGS FOR REGISTERED NURSES AND

LICENSED VOCATIONAL NURSES
to work and live in a small congenial community & hospital. For all shifts. Benefits include, paid vacation, and sick leave, paid insurance plan, 6 holidays, and longevity pay, plus one meal on duty. Apply call or write to:
Director of Nurses
EDWARDS COUNTY MEMORIAL HOSPITAL
P. O. Box 38
Rock Springs, Texas 78880
512-683-2315

(22-31)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED

TOLLMAKERS

MACHINIST

SET-UP TECHNICIAN

Now hiring top skills, minimum 4 years experience in comparable shop work, make own set-ups, provide own tools. Set-up technician, must be experienced in the operation of TRAUB single automatics. Call 601-896-5427, or write: Personnel Mgr., GULF COAST TOOL & DIE, P. O. BOX 7156, Gulfport, MS. 39501.

(22-24)

PATOGIAUSIOS SĄLYGOS KELIONĖMS Į LIETUVĄ

Mes taip pat specializuojamės kelionių organizavime po visą pasaulį ir parūpiname bilietus keliaujant Amerikoje.

Mes paruošiame jums atostogų planus.

Užeikit pas mus ar skambinkit telefonu dėl smulkesnių informacijų.

EUROPA TRAVEL SERVICE, INC.

911 East 185th Street

Cleveland, Ohio 44119

Tel. (212) 692-1700

BROWN AND SHARPE Set Up And Operate 2nd Shift

Omni Spectra, Inc., a manufacturing facility in southern New Hampshire currently has an opening for an individual to set up and operate a Brown and Sharpe Automatic Screw Machine. The successful applicant must be able to read blueprints, use measuring devices, work to close tolerances, and have own tools. Additional responsibilities will include making minor repairs and sharpening and making miscellaneous tools. Knowledge of attachments for the B&S preferable. Minimum of 2-4 years experience required.

We offer competitive wages and benefits, fresh air and open spaces along with no sales or income tax.

For immediate consideration, please call the Personnel Department at (603) 424-4111, Ext. 114, OMNI SPECTRA, INC., 21 Continental Blvd., Merrimac, NH 03054.

Make Omni Spectra, Inc., your next move.

**Omni
Spectra**

An Equal Opportunity Affirmative
Action Employer M/F

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Geraį pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS SIUNTINIUS

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TUKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS

PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)

Floor 21st New York, N.Y. 10022

Tel. (212) 758-1150-1

SKYRIAI:

Apple Valley, Min. 55124	7626 W. 150 St.	612 432-7083
New York, N.Y. 10003	45 Second Avenue	AL 4-5456
New York, N.Y. 10011	135 W. 14th Street	CH 3-2583
So. Boston, Mass. 02127	389 West Broadway	268-0068
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203 387-2863
Chicago, Ill. 60622	2222 West Chicago Ave.	BR 8-6966
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 St.	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738
Irrington, N.J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504	636-38 Bridge St. N.W.	GL 5-9586
Hackensack, N.J. 07601	112 Main St.	201 342-9110
Hartford, Conn. 06106	518 Park St.	246-9473
Lakewood, N.J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022	960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N.J. 07106	698 Sanford Avenue	373-8783
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th St.	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook St.	758-1668
Fort Wayne, Ind. 46806	1807 Beineke Rd.	432-5402
Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

Danutė Miškinytė ir Remigijus Belzinskas po jungtuvų išeinant iš bažnyčios buvo skaučių pasveikinti su pavasario žiedais.
V. Bacevičiaus nuotr.

DANUTĖS IR REMIGIJAUŠ IŠKILMINGOS VESTUVĖS

Gražiausiame pavasario laikotarpy, gegužės 17 d. Clevelande, DMNP šventovėje susituokė Danutė Miškinytė ir Remigijus Belzinskas. Penkios poros sudarė jaunųjų pulką. Šv. Mišias atnašavo kun. Gediminas Kijauskas, S. J. Pypilnė šventovė giminių, draugų ir pažįstamų sekė sutuoktvių iškilmes. Šv. Mišios, sutelkė visus maldai už jaunuosius giedant Clevelando vokaliniam vienetui — Neri-jai, kuriam vadovauja Rita Klirienė. Šiam vienetui taip pat priklauso ir Danutė Miškinytė Belzinskienė.

Mišių maldas skaitė Kęstutis Civinskas. Savo brangiai sesutei kūrinių I Believe / Ave Marija pagrojo — fleita Dalia Miškinytė ir klorinetu Algis Miškinis. Vestuvinio maršo garsams pasigirdus jauniausios skautišsirikiavę take jaunuosius sutiko su pirmaisiais pavasario žiedais. Abu jaunieji šios kolonijos aktyviausi skautai. Remigijus jau eilę metų vadovauja Pilėnų tuntu, o Danutė mylimiausia Aguonėlių vadovė.

Meile žydyntys veidai su jaunatviška nuotaika atlydėjo jaunuosius į gražiai iš-

puoštą Lietuvii Namų salę.

Į vaišes be vietinių clevelandiškų, giminių ir draugų suvažiavo giminės iš Rochesterio, Chicagos, New Yorko ir kitų miestų. Puotai vadovavo Ingrida ir Kęstutis Civinskai. Atsistojimu bei katutėmis buvo sutikti šios šventės kaltininkai, jaunieji. Danutės ir Remigijaus tėveliai juos sutiko pagal lietuvišką tradiciją su duona ir vynu. Šampano stiklams suskambėjus pradėta iškilmingoji puota. Tėvelių vardu pasveikino V. Miškinis. Jaunųjų pulką sudarė: Dalia Miškinytė, Michelle Cuozzo, Zita Kripavičiūtė, Iris Belzinskaitė, Judita Raziūnaitė, Marius Juodišius, Algis Miškinis, Darius Kašinskas, Romas Vasys, Remigijus Damušis. Vaišių metu Ingrida ir Kęstutis vis įsiterpdavo nuotaikinga kalba. Jaunieji susilaukė daugelį sveikinimų bei linkėjimų. Žodžiu sveikino giminių vardu Arnoldas Aleksa, Neringos tunto vardu Virginija Juodišaitė ir Pilėnų tunto vardu Paulius Nasvytis. Padėkos žodį tarė jaunasis Remigijus. Puotai artėjant prie galo, jaunosios draugės pašoko Sadutę. Toliau sekė tradicinis atsisveikinimas. Su lietuviška daina buvo išlydėti jaunieji į gyvenimą. Džiaugiamės, kad abu yra baigę aukštuosius mokslus,

DEVYNIOLIKTASIS DIRVOS NOVELĖS KONKURSAS

Mecenatas SIMAS KAŠELIONIS

- **Tema.** Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.
- **Ilgis.** Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėlė rašytų, su dvigubu tarpu.
- **Laikas.** Paskutinė rankraščiui įteikti data 1980 m. birželio 15 d.
- **Adresas rankraščiams siųsti.** Dirva, Novelės konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.
- **Paruošimas.** Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėlė ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridedamo uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Vokelis nebus atidarytas nelaimėjus.
- **Sąlygos.** Laimėjusiam autoriui bus įteikta mecenato Simo Kašelio 600 dolerių premija, Dirva turi teisę premijuotą novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje ar atskiru leidiniu novelių rinkinyje.
- **Nepremijuoti rankraščiai.** Gražinami tik autoriams prašant.
- **Jury komisija** iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

aukštesniąją lituanistinę mokyklą ir yra aktyvūs mūsų kolonijos nariai.

Linkim abiems daug laimės ir džiaugsmo naujam gyvenimo keliui. (ib)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

**LATHE ROUND
IN SERTS
1ST CLASS
FULL BENEFITS
RETIREMENT PLAN
N. J. CARBIDE
157 Mallory Ave.
Jersey City, N. J.
201-434-1210**

(20-24)

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$100
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$100
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$100
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$100
72 mėnesiams

Indėlius galima išimti bet kuriuo laiku. Tačiau už taupymo pažymėjimus, kurie išduoti 1979 m. liepos 1 d. vieniems metams ar ilgiau, nuosimtis nebus mokamas už 6 mėnesius, jei juos išimsime anksčiau nustatyto laiko. Jei indėliai deponuoti tik metams ar trumpesniai laikui, tada nuosimčiai nebus mokami už 3 mėnesius, išėmus juos anksčiau nustatyto laiko. Šiuo atveju už išimtą sumą bus mokami tik reguliarūs taupymo nuosimčiai.

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/2%

Nuosimtis apskaičiuojamas kiekviena diena ir išmokamas metų ketvirčiais.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA SEŠTADIENIAIS. UZDARYTA PIRMADIENIAIS.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street

481-3008

32800 Center Ridge Road 13515 Euclid Ave.
779-5915 681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

ESLC

RITA MATAS

ISTAIGOS
ADMINISTRATORĖ

TURNER REALTY

501 East 185 St.
Euclid, Ohio 44119

Phone: 486-2530

Esame registruoti pilnateisiais nariais trijose skirtingose Multiple Listing įstaigose:

CAMLS — Cuyahoga County
(Cleveland & Suburbs)

LCMLS — Lake County

RMLS — United States

Todėl galima triskart plačiau skelbti Jūsų parduodamą nekilnojamąjį turtą. Tuo reikalu kreipkitės į bet kurį mūsų bendradarbių.

MEMBER OF

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamautojai. Nelaimės atveju suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

2422 WEST MARQUETTE RD.
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: 312 925-6897
U.S.A.

LITHUANIAN FOUNDATION

1980 balandžio mėn. įnašai

tantrumpa: atm.-ja.-atminimo įnašas. Suma, parašyta po pavardės, reiškia įnašų iš viso.

1 po	\$5.00	Bacevičius, Antanas, atm. in., \$5.00.
1	\$10.00	JAV LB Waukegano apyl., W. Kaminskui mirus, \$3,140.00.
5	\$25.00	Gavelis, Zigmantas, Inž. ir Veronika, \$300.00, Kuncaltis, Juozas, Inž. ir Elena, \$310.00, Pocius, Antanas ir Birutė, \$22.00, Puzinas, Povilas, atm. in., \$250.00, Ramanauskas, Augustas (mirus) ir Elena, \$255.00.
1	\$35.00	Tėvų Jėzuitų Ordinas, Australia, 400.36.
7	\$50.00	Danta, Gytis, Australia, \$250.00 Manomaitis, Eugene, \$300.00, Mickevičienė, Teofilė, \$500.00, Naumanas, Mikalojus ir Ona, \$200.00, Normantas, Jonas, ekonomistas, Australia, \$1,100.00, Šakių Apakrities Klubas, \$850.00, Tender, Rein ir Jūratė-Normantaitė, Australia, \$200.00.
1	\$70.00	Jokubaitis, Martynas (mirus) ir Jadvyga, \$1,100.00.
25	\$100.00	Arvydienė, Bronislava, atm. in., \$100.00, Arvydas, Juozas, \$100.00, Banys, Paulina, \$100.00, Balskus, Jonas ir Uršulė, \$300.00, Byla, Juozas, \$300.00, Doveinis, Juozas ir Onutė, \$100.00, Džiugas Stasys ir Sofija, \$400.00, Galinis, Bronius, Inž. ir Irena, \$600.00, Janušauskas, Jonas, atm. in., \$100.00, Juodvalkis, Uosis, \$300.00, Klova, Birutė, \$200.00, Leugoud, Edward, \$4,199.26, JAV LB Palm Beach Co. apyl. \$300.00, Liorentas, Jonas, \$200.00, Liutermoza, Albertas, Plk., atm. in., \$900.00, Mažrimas, Pranas ir Konstancija, \$300.00, Pabedinskas, Kazys, Inž., \$300.00, Pabrėža, Aleksas ir Aleksandra, \$500.00, Raugas, Balys, \$200.00, Sapetka, Kazimieras, \$200.00, Stelmokaitis, Benediktas, \$200.00, Stirbytė, Ona, \$500.00, Šimkus, Mečys ir Valerija, \$100.00, Šlapelienė-Piaseckaitė, Marija, atm. in., \$100.00, Zailskas, Pranas ir Ona, \$200.00.
1	\$110.00	Sviderskienė, Marijona, atm. in., \$110.00.
1	\$150.00	Uksas, Jurgis ir Marcelė, \$800.00.
6	\$200.00	Bražionis, Ignas, atm. in., \$1,000.00, Katilius, Jonas, Vincas ir Juozas, broliai anglikasai, atm. in., \$200.00, Kiaunė, Jurgis, \$950.00, Korzonas, Raimundas ir Danutė, \$200.00, Ramanauskas, Juozas, \$2,500.00, Stašienė-Gibulskytė, Anastazija, atm. in., \$200.00.
2	\$500.00	Jonienė, Herta, atm. in., \$500.00, Juodvalkis-Abramavičiūtė, Stanislava, \$2,500.00.
1	\$558.15	Kudžimaitė, Elena, atm. in. \$958.15.
1	\$900.00	Rugys, Antanas, \$1,000.00.
1	\$962.00	Rugienienė, Albina, atm. in. \$1,362.00.
2	\$1,000.00	Lietuvos Agr. Sibiro Tremt. Pagerbti Stip. F-das \$6,840.00, Mataitis, Vytautas, atm. in., \$1,000.00.
1	\$1,442.75	Ryliškis, Andrius, testamentinis palikimas, \$1,542.75.
1	\$157,976.43	Gliaudelis, Jonas, D.V.M., testamentinis palikimas, \$158,076.43.

58

Iš viso 58 nariai \$169,394.33

Rašydami testamentus, neužmirškite Lietuvių Fondo, įrašykite į testamentą numatytą sumą: "Lithuanian Foundation, a non-for-profit, tax exempt, Illinois Corporation, 2422 W. Marquette Road, Chicago, Illinois 60629"

Lietuvių Fondas 1962 — 1980. V. 19 turėjo:

1. Pagrindinio kapitalo bruto	\$1,924,578.04
2. Pajamų	\$919,552.44
3. Per Pelną Skirstymo Komisiją, remiantis protokolais, lietuviškiems reikalams (švietimui, kultūrai, premijoms, stipendijoms ir moksliniams veikalams) paskirstęs	\$668,796.50

Visi statykite Lietuvių Fondą, kad jis pasiektų 2 milijonus ir kasmet galėtų skirti lietuvių daugiau kaip 100 tūkstančių dolerių.

LKVS Ramovės skyrių atstovų suvažiavime Clevelande susitiko buvę Lietuvos karo ir civiliai lakūnai, dalinasi prisiminimais. Iš kairės: J. Šlapelis, vyr. lt. J. Balčiūnas, plk. lt. V. Šenbergas, V. Knistautas, S. Knistautienė ir kpt. A. Audronis. V. Bacevičiaus nuotr.

KAPŲ PUOŠIMO DIENA ŠV. JURGIO PARAPIJOJ

Šventė pradėta organizuota eiseną į parapijos sodelį, vadovaujant šv. Jurgio parapijos kariams veteranams — C. W. V. Post 613 ir dalyvaujant L.K.V. S-gos "Ramovė" skyriaus, žalgių ir Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopų nariams su vėliavomis. Buvo pakelta Amerikos vėliava, o karo veteranai pagerbė žuvusius karius saliotu. Kleb. kun. B.

Pagerbiant žuvusius karius Šv. Jurgio parapijos sodelyje.

Ivanauskas atkalbėjo maldas. Bažnyčioje sekė maldos prie šv. Sebastijono statulos, kuri buvo įrengta senųjų ateivių, lietuvių karių pagerbimui, žuvusių I-jame pasauliniame kare; ir prie paminklinės lentos, įruoštos naujųjų ateivių. Visi mirusieji kariai buvo prisiminti skaitant jų pavardes.

Šv. Mišias aukėjo ir pamokslą sakė kun. kleb. B. Ivanauskas. Įskilmingai giedojo Ramovėnių vyrų choras, vad. J. Kazėno, vargonais pritarė G. Karsokienė. Pamaldos buvo užbaigtos visai bažnyčiai giedant Marija, Marija.

Pusryčių metu parapijos salėje kleb. B. Ivanauskas

savo žodyje apgailestavo, kad jam ši šventė, kaip šv. Jurgio parapijos klebonui ir veteranų dvasios vadui yra paskutinė. Šių metų gale jis išeina į pensiją. Kun. kleb. B. Ivanausko įpėdis, jaunas kunigas Juozas Bacevičius pasisakė esą sužavėtas tos dienos taip gražiom lietuviškom apeigom, lietuviškom giesmėm ir pasižadėjo dirbti su visom lietuviškom organizacijom. (apk)

OPTICAL

high precision plano and spherical grinding and polishing. No ophthalmics progressive optical instrument manufacturer requires polishers and grinders. Exp'd. on both machine and manual apparatus & salary open. Full benefits. Modern airconditioned facility. Call for appointment (516) 231-9500. PHOTONICS CORPORATION, 45 Adams Avenue, Hauppauge, N. Y. 11787. (19-21)

Kun. J. Bacevičius ir kleb. kun. B. Ivanauskas skaito mirusių karių pavardes.

LKVS "Ramovė" skyrių atstovų suvažiavimo dalyviai, Visų Sielių kapinėse prie prez. a. a. Antano Smetonos kapo. Nuotr. iš kairės į dešinę: V. Stuoogis, A. Jonaitis, A. Audronis, P. Simanauskas, V. Jokubaitis, B. Galinis. V. Bacevičiaus nuotr.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600 737-8601

9837 SOUTH KEDZIE AVENUE

EVERGREEN PARK, ILL. 60642

Tel. 422-2000

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Čičero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

ALT SUSIRINKIMAS

Š. m. birželio 6 d., penktadienį, 7 val. vakare Lietuvių namuose šaukiamas ALT organizacijų informacinis atstovų susirinkimas. Tikslas: Statuto Komisijos paruošto projekto vietos ALT veiklai apsvaistymui ir kitiems reikalams aptarti.

• Baisiojo birželio išvežimų minėjimas ruošiamas š. m. birželio 15 d. Šv. Jurgio parapijos salėje tuoj pat po pamaldų. Organizacijos prašomos pamaldose dalyvauti su savo vėliavomis. Minėjime pasakys kalbą iš Chicagos atvykęs inž. K. Oželis. Užbaigai bus trumpa mininė programa. Rengia Clevelando skyrius.

KAPŲ LANKYMAS

Šiais metais Visų Sielų kapinių mauzoliejuj Lietuvos Prezidento A. Smetonos ir jo žmonos amžino poilsio vietos buvo gausiai lietuvių lankomos.

12 val. 30 min. L.K.V. S-gos "Ramovė" skyrių atstovų suvažiavimo didesnįjį delegatų dalis atsilankė ir padėjo vainiką S-gos var-

Scena iš "Viva Europa" — Anglijoje: Regina Stančikaitė, Jonas Bužėnas, Daina Petronytė ir Audra Lemberkaitė. Spektaklis įvyks Šv. Jurgio parapijos salėje birželio 28 d. 7 v. v.

du. Žodį tarė Los Angeles delegatas A. Audronis.

2 val. p. p. Clevelando šauliai padėjo vainiką dalyvaujant Birutės draugijos atstovams, šauliams, skautams, Tautinės S-gos, Smetonų šeimos nariams ir kt. Žodį tarė ALT S-gos sk. pirm. K. Karalis. Abiem atvejais vainiko padėjimo apeigose buvo pagiedota Marija, Marija. (kk)

• Kun. Gediminui Kijauskui, S. J., Dievo Motinos parapijos klebonui, š. m. birželio 29 d. sukanka 50 m. amž. ir 20 metų kai buvo

išventintas į kunigus. Ta proga rengiamas parapijoje jo pagerbimas birželio 29 d. 4 val. p. p. Į pagerbimą iš Kanados atvyks kun. dr. Pr. Gaida, kuris kalbės apie lietuvių kunigą dabartinę lietuviškoj parapijoje. Meninė programą atliks Grandinė.

PARDUODAMAS NAMAS

Gerai išlaikytas ir gražus namas kolonial stiliaus parduodamas DMNP parapijos rajone. Adresas 18121 Hiller. Suinteresuoti skambinkite Turner Realty — Daliai Kasulaitienei — 486-2530.

"VIVA EUROPA" RĖMEJAI

Los Angeles lietuvių jaunimo sambūrio spektakliui "Viva Europa" Clevelande birželio 28 d. paremti iki šiai dienai į rėmėjų eilę įsijungė:

100 dol. aukoko Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. B. Ivanauskas.

Po 25 dol. R. ir A. Babickai, dr. V. ir L. Bložės, A. ir K. Laikūnai, B. ir E. Nainiai, Z. Gausienė, Z. Dautartas, J. ir A. Augustinavičiai, dr. S. ir dr. G. Matai, V. ir A. Šenbergai, P. ir A. Petraičiai, S. Radzevičiūtė, dr. A. ir B. Nasvyčiai, J. ir D. Stankai, V. ir p. Čiurlioniai, V. ir p. Meilai, J. ir p. Malskiai, R. ir D. Vadopolai, V. ir G. Plečkaičiai, A. Karklius, V. ir O. Jokūbaičiai, J. Stempuzis, V. ir S. Gedgaudai.

Vyr. skautės, kurios globoja šį spektaklį, nuoširdžiai dėkoja.

• Komp. Jonui Švedui buvo padaryta Mt. Sinai ligoninėje sunki operacija. Linkime kompozitoriui greit pasveikti ir grįžti prie muzikinės kūrybos.

• Kanklių muzikos studijos, vadovaujamos O. Mikulskienės, aštuntasis mokinių rečitalis įvyks birželio 8 d. 5 v. v. Lietuvių Namų didžiojoje salėje. Po rečitalio vaisės. Visi maloniai kviečiami.

• DMNP parapijos mokyklą praeitą sekmadienį baigė sekantys lietuviukai: Arūnas Apanavičius, Tauras Bublys, Danius Barzdukas, Marius Kampė ir Vincas Staniškis.

• Žaibo klubas praneša, kad lengvosios atletikos treniruotės jau prasidėjo. Įvairaus amžiaus jaunimas yra kviečiamas atvykti antradieniais ir ketvirtadieniais, 7 val. vakaro į St. Juozapo gimnazijos stadioną.

• Šv. Jurgio parapijos metinis susirinkimas įvyks birželio 8 d., sekmadienį, po 10:30 pamaldų parapijos salėje. Susirinkime bus renkama pusė Parapijos Tarybos narių ir svarstomi kiti parapijos reikalai.

Nuo gegužės 1 d., vyskupo paskirtas, parapijoje darbuojasi kun. Juozas Bacevičius, kuris, klebonui kun. Baliui Ivanauskui išėjus pensijon, numatomas parapijos klebonu.

Parapijos susirinkime prašomi visi parapijiečiai gausiai dalyvauti.

• Vytautas Žagarskas, aktyvus skautas, sportininkas, buvęs Grandinės ir Čiurlionio ansamblio dalyvis bei Lietuvių Studentų Sąjungos pirmininkas š. m. gegužės 28 d. buvo prisaukintas Patrol Officer, tą dieną baigęs Cleveland Police Academy. Jis yra baigęs Cleveland State Universitetą ir Ohio Park Ranger Academy. Taip pat yra aktyvus JAV armijos rezerve. Linkime naujoje profesijoje sėkmės.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

TAISAU televizijos, radijo ir stereo aparatus, taip pat elektros namų reikmenis, pravedu elektrą. Skambinti po 5-tos val. telef.: 531-2568. (21-22)

ALT S-gos Clevelando skyriaus pirm. K. Karalis taria žodį prie prez. Antano Smetonos ir jo žmonos kapo Visų Sielų mauzoliejuje šauliams ir tautininkams padėjus vainiką kapų puošimo dienoje. J. Garlos nuotr.

Pirmą kartą Clevelande! 1980 m. birželio 28 d., šeštadienį, 7 v.v.

Šv. Jurgio parapijos salėje
Los Angeles lietuvių jaunimo sambūris
iš 40 asmenų pristatys spektaklį

VIVA EUROPA

Bilietai gaunami Lietuvių Namuose, Patrijoje, pas I. Civinskiene tel. 481-0162, N. Rukšėniene — 486-8204 ir

J. Taorienę — 531-9491.

Bilietai 7 dol. Pensininkams ir studentams 5 dol. Mecenatams 25 dol. porai.

Prie bažnyčios automobilių pasistatymo aikštėje bus policijos apsauga.

Rengia Neringos tunto vyr. skautės.

DIRVA

• **Korp! Neo-Lithuania** kviečia visus neolituaneus-es iš arti ir toli, atvykusius į Chicagą liepos 4 d., penktadienį, 3 val. p. p. į Tautinius Namus, 6422 So. Kedzie Ave. bendram pašnekė-

siui po kurio įvyks pietūs, dalyvaujant korporantams su šeimom. Vėliau bus tradicinis alutis. Vakare 8:30 val. Korp! Neo-Lithuania orkestras rengia šokių tautinių šokių dalyviams ir

Korp! Neo-Lithuania giliai išgyvendama

filisterio rašytojo

ROMUALDO GIEDRAIČIO-SPALIO

išsiskyrimą iš gyvųjų tarpo, su liūdesiu reiškia

nia nuoširdžiausią užuojautą jo žmonai AN-

GELEI ir artimiesiems

Korp! Neo-Lithuania
Vyr. Valdyba

A. † A.

Rašytojui

**ROMUALDUI
SPALIUI-GIEDRAIČIUI**

mirus, jo žmonai ANGELEI reiškia gilią užuojautą

Vytautas ir Jada
Girniai

A. A.

DR. ZIGMUI SABATAIČIUI

mirus, sūnui dr. GINTAUTUI ir dukrai NIOLEI su šeimom, bei artimiesiems, nuoširdžią užuojautą reiškia

Ohio Lietuvių Gydytojų
Draugija

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos

Rytų Apygardos pirmininkui

ALGIRDUI JONIUI,

Jo mylimai žmonai HARTAI amžinybėn iškeliavus, skausmo valandoje, reiškia gilią užuojautą

A.L.T. S-gos Pirmojo Skyriaus
New Yorke Valdyba ir nariai

svečiams.

• **LB Philadelphia's** apylinkės valdyba, dėkodama už Philadelphia's lietuvių gyvenimo įvykių paminėjimą Dirvoje, atsiuntė laikraščiui paremti auką 25 dol. Ačiū.

• **Dirvos novelės konkur-**sui gauta novelė Gailės "Tarp dviejų tarnybų".

Galutinas terminas rankraščiui atsiųsti 1980 m. birželio 15 d.

• **Vytautas Meškauskas,** Dirvos politinis komentatorius, sveikina skaitytojus iš saulėtos ir karštos Floridos, kur persikėlė gyventi. Jis dėkingai prisimena jį padėjusius iš Chicagos, o jų dovana — rašomoji mašinėlė, pakeitusi Dirvos tarnyboje sudėvėtą, palengvins jam darbą.

• **Į Pasaulio Motinų Sąjū-**džio tarybą išrinktos trys lietuvės: Ona Bačkienė (Washington), Marija Rudienė (Chicago) ir Elena Turauskienė (Paryžius). Sąjūdį prie Jungtinių tautų atstovauja Helen Prociuk (ukrainietė) JAV.

• **Anatolijus Milūnas,** Lietuvių respublikonų federacijos pirmininkas dėkoja Dirvai už rodomą talką lietuviams respublikonams ir už puikų aprašymą Clevelande vykusio tautybių respublikonų suvažiavimo.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED THERAPISTS

M. R. residential facilities in Texas have needs for O.T.s, P.T.s, and Speech Therapists. This is a good opportunity to gain experience in your chosen field.

FOR INFORMATION, CONTACT
JUDY THOMPSON

(713) 627-2700

Equal Opportunity Employer M/F
(23-27)

PRESSMAN / W - Experienced on 10x15 Heidelberg letterpress & 10x16 Davidson Offset. Part-time, small shop. Call (215) VI 8-3735 between 8-4. (23-24)

SHOP FOREMAN

Foreman over 20. Man job shop, heavy in screw machines and production machines. Steady work & benefits.

SEND RESUME TO:
**INDUSTRIAL SPECIALTY
INC.**

P. O. BOX 828
EASLEY S. C. 29640
(23-26)

TOOL & DIE MAKER

Permanent position with established hardware mfr. Experience in making dies for small metal stampings from samples or drawings. Full or part time work. Full benefits.

Phone 301-483-3402
(21-23)

MANUFACTURING

We are a medium sized west coast manufacturer of precision mechanical products for aerospace, marine and industrial applications and have the following opportunities available:

**MECHANICAL ENGINEERS
PRODUCTION SUPT.
PC SUPERVISORS
FOREMAN M/F
INDUS/MFG ENGINEERS**

If you are interested in exploring these opportunities forward resume to:
SARGENT INDUSTRIES

2533 E. 56TH STREET
HUNTINGTON PARK, CALIF. 90255
ATTN: MIKE HELTON
Equal Opportunity Employer
(16-22)

A. A.

ANTANINAI INDREIKIENEI

mirus, jos vyrui PETRUI, dukterims DANUTEI, BIRUTEI ir ALDONAI su šeimomis ir visiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Kazimieras, Elena ir Kęstutis
Pociai

A. A.

VINCUI KAŠUBAI

Lietuvoje mirus, jo broliams ANTANUI, VYTAUTUI ir seseriai REGINAI KAŠUBAITEI-BUDRIENEI, bei jų šeimoms, gilią užuojautą reiškia

Vincentas ir Aleksandra
Gruzdžiai

A. † A.

EDVARDUI ILENDAI

mirus, nuoširdžią užuojautą žmonai JADVYGAI STEPONAVIČIŪTEI-ILENDIENEI, švogeriams EDVARDUI, ZIGMUI, VACLOVUI, BOLESLOVUI ir ALFONSUI ir jų artimiesiems reiškia ir kartu liūdi

Jadvyga ir Justinas
Gečiauskai
Teresė ir Algimantas
Gečiai

A. A.

KOTRYNAI KARVELIENEI

mirus, jos vyrą STEPONĄ ir visus artimuosius širdingai užjaučia

Kazimieras, Elena ir Kęstutis
Pociai

A. A.

STASIUI ORANTUI

netikėtai mirus, mano mielai kaimynei JUZEI PLEDAITEI-ORANTIENEI, dukroms DALIAI, JŪRATEI su šeima, kitiems giminėms ir artimiesiems reiškia gilią užuojautą ir drauge liūdimė.

Vytautas, Doma ir Dalia
Mačiai